

LIPERIN SEURAKUNTA

TILINPÄÄTÖS

2023

1. TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2023	4
1.1. YLEISKATSAUS	4
Yleistä	4
Katsaus talouteen	6
Olennaisimmat tapahtumat seurakunnan taloudessa tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen	6
Toiminnan tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa.....	7
1.2. HALLINTO	7
Seurakunnan hallintoelinten kokoonpano ja toiminta.....	8
Kirkkovaltuuston tärkeimmät päätökset	9
Kirkkoneuvoston tärkeimmät päätökset	9
Luettelo seurakunnan jäsenten ja luottamushenkilöiden tekemistä aloitteista ja kirkkoneuvoston toimenpiteistä niiden johdosta	10
1.3. HENKILÖSTÖ (31.12.2023)	10
1.4. JÄSENMAÄRÄ	11
1.5. SISÄINEN VALVONTA	12
1.6. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	13
1.6.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	13
1.6.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	14
1.6.3. Tase ja sen tunnusluvut.....	15
1.7. KIRKKONEUVOSTON ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYKSI	16
1.8. SEURAKUNTATALOUSKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	16
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	16
2.1. TAVOITTEIDEN, TULOARVIOIDEN JA MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN	16
Tilivelvolliset	16
2.1.1. Käyttötalouden toteutuminen.....	17
PL 1 YLEISHALLINTO	17
1001010000 Kirkolliset vaalit.....	17
1001010100 Kirkkovaltuusto.....	17
1001010200 Kirkkoneuvosto.....	18
1001050000 Taloushallinto	18
1001050100 Henkilöstöhallinto.....	19
1001050200 Tilintarkastus.....	20
1001070000 Kirkonkirjojen pito.....	20
1001080000 Kirkkoherranvirasto	21
1001080100 Muu yleishallinto	22
PL 2 SEURAKUNTATYÖ.....	23
Yleinen seurakuntatyö (1002010000–1002050000).....	23
1002010000 Jumalanpalveluselämä	23
1002020000 Hautaan siunaaminen	25
1002030000 Muut kirkolliset toimitukset.....	25
1002040000 Aikuistyö.....	26
1002050000 Muut seurakuntatilaisuudet	27
1002100000 Tiedotus ja viestintä	28
1002220000 Musiikkitoiminta.....	29
Lapsi- ja nuorisotyö (1002310000–1002380000).....	31
1002310000 Päiväkerhotyö	31
1002320000 Pyhäkoulutyö	33
1002330000 Varhaisnuorisotyö	34
1002340000 Partiotoiminta.....	35
1002350000 Rippikoulutyö	37
1002360000 Nuorisotyö.....	38
1002380000 Perhekerhotyö	40
Palvelu (1002410000–1002430000).....	41

1002410000	Diakoniatyö.....	41
1002420000	Perheneuvonta.....	43
1002430000	Sairaalasielunhoito.....	43
1002550000	Sielunhoito.....	44
1002600000	Lähetys.....	45
1002700000	Kansainvälinen diakoniatyö.....	46
1002900000	Muu seurakuntatyö.....	46
PL 4	HAUTAUSTOIMI.....	48
	Hautausmaakiinteistöt (1004030100–1004030200).....	48
1004030100	Hautausmaakiinteistöt Liperi.....	48
1004030200	Hautausmaakiinteistöt Viinijärvi.....	49
1004030300	Hautausmaakiinteistöt Heinävesi.....	49
	Varsinainen hautaus toimi (1004040100–1004040200).....	50
1004040100	Varsinainen hautaus toimi Liperi.....	50
1004040200	Varsinainen hautaus toimi Viinijärvi.....	50
1004040300	Varsinainen hautaus toimi Heinävesi.....	51
PL 5	KIINTEISTÖTOIMI.....	52
	Kirkot (1005020100–1005020300).....	52
1005020100	Kirkko Liperi.....	52
1005020200	Kirkko Viinijärvi.....	53
1005020300	Kirkko Heinävesi.....	53
1005020310	Kolarin rahasto.....	54
	Seurakuntatalot (1005030200–1005030400).....	54
1005030200	Seurakuntatalo Ylämylly.....	54
1005030300	Heinäveden srk-koti.....	55
1005030400	Karvion srk-koti.....	55
1005030410	Tolvasen rahasto.....	56
	Leiri- ja kurssikeskukset (1005050100–1005050200).....	56
1005050100	Kuoringan leirikeskus.....	56
1005050200	Partiomaja.....	57
	Muut kiinteistöt (1005060100–1005060200).....	57
1005060100	Pappila-virastotalo.....	57
1005060200	HerranKukkaro.....	58
1005060300	Onnelan pientalo.....	58
1005060400	Rantalehto.....	59
	Asuinkiinteistöt ja -osakkeet (1005200100–1005200300).....	59
1005200100	Ruispolku.....	59
1005200200	Mäkihovi.....	60
1005200300	Mäntyrinne.....	60
1005310000	Metsätalous.....	61
1005400000	Muu kiinteistötoimi.....	61
	Käyttötalousosa yhteensä.....	62
2.1.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	64
	Verotulojen erittely.....	65
2.1.3.	Investointiosan toteutuminen.....	65
2.1.4.	Rahoitusosan toteutuminen.....	66
2.1.5.	Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	67
	Pääluokkien nettomenojen ylitykset TA:n käyttötalousosassa (ulkoiset erät).....	67
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	69
3.1.	TULOSLASKELMA.....	69
3.2.	RAHOITUSLASKELMA.....	70
3.3.	TASE.....	70
4.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	71
4.1.	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	71

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.....	71
4.2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	72
Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtävään alueittain.....	72
Henkilöstökulut.....	72
Vakuutukset.....	72
Pysyvien vastaavien myyntitappiot.....	72
4.3. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	72
Pysyvien vastaavien muutokset.....	72
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista.....	73
Siirtosaamiset.....	73
Rahoitusarvopaperit.....	73
4.4. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	75
Oma pääoma.....	75
Siirtovelat.....	75
4.5. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	75
4.5.1. Eläkevastuuvajaus.....	75
4.5.2. Muut vakuudet ja vastuusitoumukset.....	75
4.6. HAUTAINHOITORAHASTOJEN TILINPÄÄTÖKSET.....	76
4.6.1. Hautainhoitorahastojen toimintakertomus.....	76
4.6.2. Hautainhoitorahastojen talousarviovertailut.....	76
4.6.3. Hautainhoitorahastojen tilinpäätöslaskelmat.....	77
4.6.4. Hautainhoitorahastojen sopimusvastuu sekä siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus.....	79
4.6.5. Hautainhoitorahastojen tase-erittelyt.....	79
5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	80
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	80
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	80
6. LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	80
LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYSTAVOISTA...	81
LUETTELO TOSITTEIDEN LAJEISTA.....	81

1. TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2023

1.1. YLEISKATSAUS

Yleistä

Vuoden 2023 alussa aloitti toimintansa uusi, vaaleilla valittu luottamushenkilöstö. Joukossa oli monia uusia henkilöitä. Heinävesi sai hallinnossa merkittävän edustuksen, joka näkyi myös kirkkoneuvoston kokoonpanossa. Kirkkovaltuuston puheenjohtajana jatkoi Mikko Kaskiniemi ja valtuuston varapuheenjohtajaksi valittiin Marjatta Laitinen sekä kirkkoneuvoston varapuheenjohtajaksi Kirsi Rissanen.

Kuluneen vuoden toiminta täytti pääosin asetetut tavoitteet. Myös uusia työmuotoja vakiinnutettiin. Niistä eniten huomiota saivat Ylämyllyn Majataloillat, jotka koostuivat teemaluennosta, viikkomessusta ja yhdessä olostä. Kävijämäärät olivat keskimäärin 100 molemmin puolin. Suurimpia yksittäisiä vuoden messuja ja tilaisuuksia oli Heinävedellä Kirkastusjuhlat (1000 osallistujaa) sekä musiikkijuhlat (300 osallistujaa) ja Liperissä rajavartioston valajumalanpalvelus (600), jouluaaton hartaudet sekä konfirmaatiomessut. Erityisistä tapahtumista voi mainita pastori Merja Saarijoutsin ja kirkkoherran johdolla toteutettu seurakuntamatka Kemiön saarelle ja Bengtskärin majakalle, erilaiset luontomessut, kevättalven retriitti ja pääsiäisyön messu, Heinäveden kirkon taidenäyttely sekä nuorten matka Israeliin.

Henkilöstössä tapahtui jonkin verran muutoksia. Pitkäaikainen lastenohjaaja Merja Hiltunen jäi eläkkeelle ja hänen seuraajakseen valittiin Soili Pitkänen. Nuorisotyönohjaaja Taru Uimonen irtisanoutui virastaan ja hänen virkaansa hoitamaan palkattiin Valteri Hautanen. Viinijärven diakonian virka täytetiin ja virkaan valittiin diakonissa Piia Karhinen. II seurakuntapastorin virkaa (Heinävesi) hoitanut pastori, TT Pauliina Kainulainen palasi kirjailijaksi ja hänen tilalleen tuomiokapituli nimitti pastori, TM Konsta Haapamäen. Kappalainen, TM, FM Merja Saarijoutsin jäi opintovapaalle ja hänen sijaisekseen hoitamaan kappalaisen virkaa siirrettiin III seurakuntapastori, TM Kati Rannanmaa. Rannanmaan sijaiseksi puolestaan kapituli antoi viranhoitomääräyksen marraskuussa pappisvihkimyksen saaneelle TM Mirva Romppaselle.

Kuluneena vuonna lähiesihenkilöjärjestelmä vahvistui edelleen. Kappalainen toimi kanttoreiden ja nuorisotyönohjaajien, johtava diakoniatyöntekijä diakoniatyöntekijöiden ja varhaiskasvatuksen ohjaaja lastenohjaajien lähiesihenkilönä. Näiden lisäksi seurakuntamestarit saivat oman lähiesihenkilön.

Tärkeitä yhteistyötahoja olivat myös kuluneena vuonna Liperin ja Heinäveden kunnat, Taipaleen ortodoksinen seurakunta ja muut seurakunnat ja alueen luostarit, koulut, erilaiset seurakunnat sekä yhdistykset. Seurakunta muisti pitkäaikaista hyvää yhteistyökumppaniaan, kirkkoherra, isä Paavo Ratilaista tämän jäädessä eläkkeelle sekä toivotti tervetulleeksi Taipaleen seurakunnan uuden kirkkoherran, isä Tuomas Järvelinin. Nuorten ikäluokat ovat pysyneet suurina. Tämä on merkinnyt 6–7 rippikouluryhmän vuositasona. Heinävedellä pidettiin oma konfirmaatio. Kuoringan leirien (joista yksi talvileiri) ohella pidettiin päivärippikoulu sekä Viron rippikoulu Vörumaan Haanjassa.

Kiinteistöjen osalta vuosi sisälsi joitakin yllätyksiä. Liperin pääkirkon sisäosien muutossuunnitelmat eivät saaneet Museovirastolta sellaisinaan vihreää valoa ja Heinäveden kirkkoon tuli loppuvuodesta vesivahinko, joka merkitsi lisähaasteita tulevan vuoden suuren ulkoremontin ohella.

Kokonaisuutena vuosi 2023 toteutui kuitenkin pitkälti tavoitteiden mukaisesti.

Jari Uimonen, kirkkoherra

Katsaus talouteen

Bruttokansantuotteen volyymi laski 1,0 % vuonna 2023 Tilastokeskuksen tarkentuneiden ennakkotietojen mukaan. Bruttokansantuote asukasta kohden laski jälleen finanssikriisin aikaisen, vuoden 2008 tason, alapuolelle.

Kotitalouksien tuloja kasvatti palkkojen 5 %:n kasvu ja eläkkeiden 8 %:n kasvu edellisvuodesta. Ennakkotietojen mukaan yksityiset kulutusmenot kasvoivat 5 % vuonna 2023. Myös yksityisten kulutusmenojen volyymi kasvoi hieman.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 7,0 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2023. Edellisenä vuonna alijäämä oli 1,4 miljardia euroa. Alijäämän kasvuun vaikuttivat muun muassa arvonlisäveron ja muiden tuoteverojen alentuneet kertymät, maksettujen palkkojen kasvu sekä hyvinvointialueisiin liittyvät menot. Vuonna 2023 alijäämä oli 2,5 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtionhallinnon alijäämä oli 8,2 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 4,2 miljardia euroa. Tähän vaikuttivat mm. verokertymän aleneminen, maksettujen palkkojen nousu ja tulonsiirrot hyvinvointialueille.

Paikallishallinnon, pois lukien hyvinvointialueet, alijäämä kasvoi edellisvuodesta, ollen 1,3 miljardia euroa. Ensimmäistä kertaa kansantalouden vuositilinpäädössä mukana olleiden hyvinvointialueiden alijäämä oli 1,6 miljardia euroa.

Vaihtotase oli 4 miljardia alijäämäinen euroa vuonna 2023 (-6,5 miljardia euroa vuonna 2022).

Suomen Pankin (Suomen talouden väliennuste – maaliskuu 2024) mukaan Suomen talous on edelleen taantumassa. Aiempaa korkeampi hinta- ja korkotaso vähentää yksityistä kulutusta ja investointeja. Erityisen heikosti menee asuntorakentamisessa. Myös vienti on supistunut. Työllisyys on kuitenkin säilynyt suhdannetilanteeseen nähden hyvänä, ja inflaatiokin on hidastunut nopeasti.

Väliennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote supistuu 0,5 % vuonna 2024. Talous alkaa toipua vuoden loppua kohti. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen odotetaan kasvavan 1,7 %. Vuonna 2026 kasvu hiukan hidastuu, 1,5 prosenttiin.

Ely-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Liperissä työttömiä oli vuoden 2023 joulukuussa 11,6 % työvoimasta. Pohjois-Karjalan työttömyysprosentti vuoden 2023 joulukuussa oli 14,4 ja koko Suomen 10,9.

Olellisimmat tapahtumat seurakunnan taloudessa tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuosi 2023 oli seurakunnan taloudessa tilikauden tuloksen suhteen hieman ennakoitua parempi. Talousarvion 151 700 euron alijäämä toteutui 119 676 euron alijäämänä. Talousarviomuutosten jälkeen odotus oli, että tulos olisi ollut vieläkin parempi, mutta varsinkin kiinteistötoimen odottamattomat menot heikensivät tulosta. Toimintatuottoja kertyi tarkistettuun talousarvioon verrattuna n. 56 000 yli arvion (mm. metsätalouden tuotot, myyntituotot, maksutuotot ja korvaukset). Toimintakulut ylittyivät tarkistettuun talousarvioon verrattuna n. 196 000 € (mm. henkilöstökulut, palvelujen ostot ja muut toimintakulut). Kirkollisverotuloja kertyi tarkistettuun talousarvioon verrattuna n. 34 000 € yli arvion. Verotuloja kertyi 2 686 385 €. Rahoitustuottoja kirjattiin n. 16 000 € yli arvion. Valtion rahoitus yhteiskunnallisten tehtävien hoitamiseen oli 306 435 €.

Vuosina 2016–2018 kirkollisverotulot pienenivät yhteensä n. 8 %. Vuonna 2019 kirkollisverotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,3 %. Koronapandemian ensimmäisenä vuonna 2020 kirkollisverotulot pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna vain 0,2 %. Vuonna 2021 kirkollisverotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,5 %. Vuonna 2022 kirkollisverotulot pienenivät 0,9 % vuoteen 2021 verrattuna (Liperi ja Heinävesi yhteenlaskettuna). Vuonna 2023 kirkollisverotulot kasvoivat peräti 11,1 %. Kasvusta suurimman osan selittää vuoden 2023 alusta voimaan tullut sote-verouudistus.

Investointien kokonaismäärä oli v. 2023 n. 16 900 € (Heinäveden kirkon maalaus- ja julkisivuremontin suunnittelu). Liperin kirkon esteettömyyden parantamishanke siirtyi vuodelle 2024 ja Liperin kirkon kirkkosalin takaosan muutostyöt tuleville vuosille.

Vuosikate ei riittänyt kattamaan vuoden 2023 poistoja. Tilikauden alijäämä oli poistoeron vähennyksen jälkeen 119 676 €.

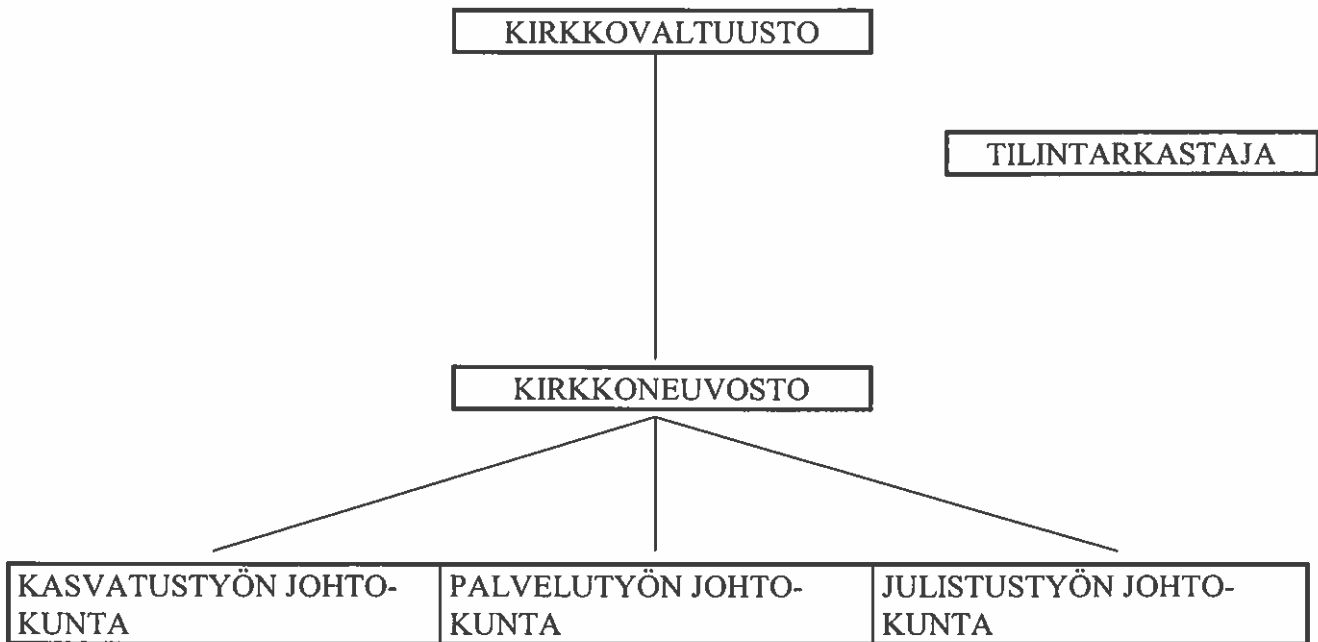
Jäsenmäärän vuosia kestänyt väheneminen alkaa lähivuosina näkyä tulopohjassa. Liperin seurakunnassa, kuten koko ev.lut. kirkossa, on edessä sopeutuminen taloudellisesti tiukempiin aikoihin. Tulojen ja menojen suhde, suuri rakennuskanta, jäsenmäärän jatkuva väheneminen sekä yleiset talouden tapahtumat tuovat edelleen haasteita talouden suunnitteluun.

Toiminnan tarkastelu kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2023
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen ja kirkollisveroprosentti on 1,60.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 2,30 milj. euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 181 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut laskeva.

1.2. HALLINTO

Seurakunnan hallintoelinten kokoonpano ja toiminta

Kirkkovaltuusto v. 2023: (kokouksia 3)

Pj. Mikko Kaskiniemi (3/3)

Vpj. Marjatta Laitinen (3/3)

Jäsenet: Veli-Pekka Hartikainen (3/3), Hilikka Hiltunen (3/3), Jouni Hyttinen (3/3), Timo Hyttinen (2/3), Pirkko Hyvärinen (3/3), Martti Issakainen (3/3), Anna-Marja Jokiniemi (3/3), Lea Kortelainen (3/3), Juha Kosonen (1/3), Kauko Kotkajuuri (3/3), Juha Meronen (3/3), Kati Pikkarainen (3/3), Hanna-Leena Puhakka (1/3), Eeva Pusa (2/3), Osmo Puustinen (3/3), Lassi Ratilainen (3/3), Kirsi Rissanen (2/3), Sanna Rissanen (1/3), Riikka Saukkonen-Pietarinen (2/3), Maija Silvennoinen (2/3), Anja Suomalainen (2/3), Markku Surakka (3/3), Matti Vihma (3/3), Jaana Virnes (3/3), Lauri Volmanen (3/3)

Tilintarkastaja v. 2023:

BDO Auditor Oy (vastuullinen tilintarkastaja Taina Törrönen, avustava tarkastaja Leni Lehmusnotko)

Kirkkoneuvosto v. 2023: (kokouksia 11)

Pj. kirkkoherra Jari Uimonen (11/11)

Vpj. Riikka Saukkonen-Pietarinen (1/1, 25.1. saakka), Kirsi Rissanen (8/10, 25.1. alkaen)

Jäsenet: Veli-Pekka Hartikainen (9/10, 25.1. alkaen), Jouni Hyttinen (1/1, 25.1. saakka), Kyösti Hämäläinen (1/1, 25.1. saakka), Martti Issakainen (8/10, 25.1. alkaen), Mirja Kotivaara (1/1, 25.1. saakka), Sirpa Naumanen (1/1, 25.1. saakka), Kati Pikkarainen (8/10, 25.1. alkaen), Hanna-Leena Puhakka (10/11), Eeva Pusa (10/10, 25.1. alkaen), Osmo Puustinen (10/11), Kirsi Rissanen (1/1, 25.1. saakka), Maija Silvennoinen (8/10, 25.1. alkaen), Lauri Volmanen (0/1, 25.1. saakka)

Kirkkovaltuuston pj. Mikko Kaskiniemi (8/11)

Kirkkovaltuuston vpj. Pirjo Andersin (1/1, 25.1. saakka), Marjatta Laitinen (8/10, 25.1. alkaen)

Kasvatustyön johtokunta v. 2023: (kokouksia 2)

Pj. Jouni Hyttinen (2/2)

Vpj. Katja Koppinen (2/2)

Jäsenet: Lassi Ratilainen (1/2), Maija Silvennoinen (2/2), Sari Tolvanen (2/2), Juuso Ylönen (1/2), työalasta vastaava teologi Sara Kurkola (2/2)

Kirkkoneuvoston edustaja: Kati Pikkarainen (0/2)

Palvelutyön johtokunta v. 2023: (kokouksia 2)

Pj. Juha Meronen (2/2)

Vpj. Timo Mononen (1/2)

Jäsenet: Raija Hatunen (2/2), Kalle Konttinen (1/2), Lea Kortelainen (2/2), Jaana Virnes (2/2), työalasta vastaava teologi Kati Rannanmaa (2/2, 3.11. saakka), työalasta vastaava teologi Mirva Romppanen (0/0, 4.11. alkaen)

Kirkkoneuvoston edustaja: Hanna-Leena Puhakka (2/2)

Julistustyön johtokunta v. 2023: (kokouksia 2)

Pj. Hilka Hiltunen (2/2)

Vpj. Markku Surakka (2/2)

Jäsenet: Pirkko Hyvärinen (2/2), Kyösti Hämäläinen (2/2), Matti Piironen (2/2), Maaret Sorsa (2/2), työalasta vastaava teologi Merja Saarijoutsu (1/1, 30.9. saakka), työalasta vastaava teologi Kati Rannanmaa (1/1, 1.10. alkaen)

Kirkkoneuvoston edustaja: Eeva Pusa (1/2)

Kirkkovaltuuston tärkeimmät päätökset

- Kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalit
- Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten vaali
- Johtokuntien puheenjohtajien ja jäsenten vaalit
- Metsäsuunnitelma 2022–2032 (Liperin ja Tohmajärven kuntien alueelle olevat tilat)
- Tilinpäätös 2022
- Tuloveroprosentti vuodelle 2024
- Liperin kirkon kirkkosalin takaosan muutostyöt
- Hallintosääntö
- Talousarviomuutokset 2023
- Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026 ja talousarvio 2024

Kirkkoneuvoston tärkeimmät päätökset

- Ks. kirkkovaltuuston tärkeimmät päätökset edellä
- Suorituslisän maksaminen vuonna 2023
- Ostotarjous asuinhuoneistosta
- Kirkkoneuvoston edustajat johtokuntiin
- Sisäisen valvonnan ohje
- Pastori Sara Kurkolan viranhoidomääräys toistaiseksi
- Viranhoidomääräys: pastori Pauliina Kainulainen

- Viranhoitomääräys: pastori Konsta Haapamäki
- Seurakuntamestareiden lähiesihenkilö
- I kanttorin valinta
- Lastenohjaajan palkkaaminen
- Vokaation antaminen TM Mirva Romppaselle
- Diakonian viran täyttäminen
- Nuorisotyön viran väliaikainen hoitaminen
- Kiinteistökartoituksen laatiminen
- Heinäveden kirkon vesikaton kourujen korjaus
- Lastenohjaajan palkkaaminen
- Heinäveden kirkon ulkomaalauksen sekä ikkuna- ja oviremontin rakennuttajapalvelut
- Heinäveden kirkon ulkomaalauksen sekä ikkuna- ja oviremontin arkkitehtisuunnittelu
- Rippikoulusuunnitelma vuodelle 2024
- Kolehtisuunnitelma vuodelle 2024
- Koulutussuunnitelma 2024
- Hinnasto vuodelle 2024
- Rakennusavustushakemus – Liperin kirkon esteettömyys
- Rakennusavustushakemus – Heinäveden kirkon julkisivuremontti ja maalaus

Luettelo seurakunnan jäsenten ja luottamushenkilöiden tekemistä aloitteista ja kirkkoneuvoston toimenpiteistä niiden johdosta

- Aloite johtokuntien kokouspalkkioista (Yhdenvertaisuuden seurakunta -valtuustoryhmän aloite 13.6.2023). Kirkkoneuvosto ehdotti kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto hyväksyy kokouspalkkioiden maksamisen johtokuntien kokouksista vuoden 2024 alusta lukien. Kirkkovaltuusto hyväksyi 12.12.2023 johtokuntien kokouspalkkiot vuoden 2024 alusta lukien.
- Aloite seurakunnan kirkkojen ja muiden tilojen käytöstä samaa sukupuolta olevien parien vihkimisen sallimisesta (kirkkovaltuutettu Matti Vihman aloite 12.12.2023). Kirkkoneuvosto käsitteli aloitteen 1.2.2024 ja päätti äänin 6–4, ettei kirkkoja ja muita tiloja käytetä samaa sukupuolta olevien parien vihkimiseen. Kirkkoneuvosto totesi, että seurakunnan tiloissa voi piispainkokouksen ohjeiden mukaisesti järjestää vapaamuotoisen rukoushetken erilaisissa parisuhteissa elävien parien kanssa.
- Aloite Uutela 12:10 -tilan osittaisesta suojelemisesta Metso-ohjelman mukaiseksi pysyväksi luonnon-suojelualueeksi (FT Risto Sulkavan aloite 13.12.2023). Kirkkoneuvosto käsitteli aloitteen 1.2.2024 ja päätti, että pykälässä esitetyn selvityksen perusteella seurakunta ei näe mahdollisena testamentin kirjaukset huomioon ottaen, että aloitteessa esitetty n. 41 hehtaarin alue suojeltaisiin pysyväksi luonnon-suojelualueeksi. Alueelle olevien suoalueiden suojelumahdollisuus voidaan selvittää.

1.3. HENKILÖSTÖ (31.12.2023)

kirkkoherra	Uimonen Jari
I kappalainen	Saarijoutsu Merja (virka vapautuu 31.5.2024 saakka)
vs. I kappalainen	Rannanmaa Kati
I seurakuntapastori	Kurkola Sara
II seurakuntapastori	Haapamäki Konsta
III seurakuntapastori	Rannanmaa Kati (virka vapautuu 31.5.2024 saakka)
vs. III seurakuntapastori	Romppanen Mirva
B-kanttori	Attila-Pekonen Talvikki
B-kanttori	Sorvari Hannele

C-kanttori	Ratilainen Markus
diakonian viranhaltija	Rissanen Tuija
diakonian viranhaltija	Turunen Minna
diakonian viranhaltija	Karhinen Piia
diakoni	Issakainen Anne-Maria
nuorisotyönohjaaja	Hartonen Riitta
nuorisotyönohjaaja	Uimonen Taru (virkavapaalla, virkasuhde päättyi 31.12.2023)
vs. nuorisotyönohjaaja	Hautanen Valtteri
varhaiskasvatuksen ohjaaja	Toppi Outi
lastenohjaaja	Kotilainen Sari
lastenohjaaja	Majoinen Anu
lastenohjaaja	Pitkänen Soili-Maria
lastenohjaaja	Sorvari Kirsi (1.1.2024 alkaen)
toimistos sihteeri	Smolander Anu
talouspäällikkö	Nousiainen Harri
taloussihteeri	Partanen Sirkka
talonmies-siivooja	Hyttinen Esko
talonmies-siivooja	Kohvakka Kirsi
emäntä-siivooja	Pehkonen Seija (työvapaalla 8.4.2024 saakka)
emäntä-siivooja	Tiilikainen Miia-Mari
emäntä-siivooja (sij.)	Westman Marja (8.4.2024 saakka)
seurakuntamestari	Anttilainen Tatu
seurakuntamestari	Karttunen Esa
seurakuntamestari	Kinnunen Arttu
seurakuntamestari	Leppänen Matti

Henkilöstömäärä 31.12.2023 virka- ja työvapaalla olleet mukaan lukien oli 32, naisia 22 ja miehiä 10.

	TP-2017	TP-2018	TP-2019	TP-2020	TP-2021	TP-2022	TP-2023
Henkilöstön keski-ikä (vuotta)	46,0	45,8	47,6	47,6	49,6	48,6	47,5
Sairauspoissaolot (päivää)	207	275	278	557	532	453	313

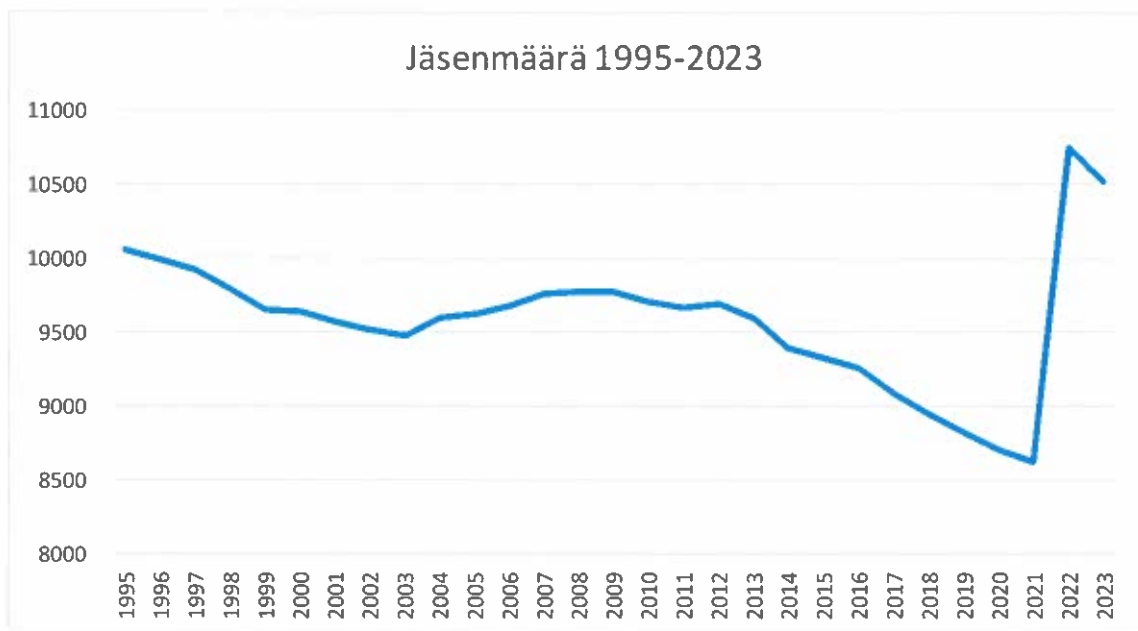
Työterveyshuollosta on sopimus Siun työterveys Oy:n kanssa.

1.4. JÄSENMAÄRÄ

Vuonna 2023 Liperin seurakunnassa kastettiin 72 lasta (70 v. 2022). Seurakunnan läsnä olevasta väestöstä kuoli 162 henkilöä (181). Nettomuuttoliike oli -36 henkilöä (+5). Kirkkoon liittyi 52 henkilöä (55) ja erosi 149 henkilöä (146). 31.12.2023 seurakunnan väkiluku (läsnä oleva väestö) oli 10 519 henkilöä. Vähennystä vuoden takaiseen tilanteeseen on 223 henkilöä.

Tilivuosi	Jäsenet L	L + Hv
2023		10 519
2022		10 742
2021	8 618	10 937
2020	8 699	11 114
2019	8 821	11 287
2018	8 939	11 506

L = Liperi, Hv = Heinävesi.

(v. 2022 Liperi + Heinävesi)

1.5. SISÄINEN VALVONTA

Seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kirkkoneuvostolla. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Sisäistä valvontaa ovat kaikki toimenpiteet, jotka edeltävät töiden sujuvuutta, toimintavarmuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi nykyhetkestä tulevaisuuteen. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kirkkoneuvosto hyväksyy sisäisen valvonnan ohjeen toimikautensa alussa ja päivittää ohjeen tarvittaessa toimikautensa aikana.

1.6. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.6.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (1 000 €)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>	
Toimintatuotot	-357	-510	
Toimintakulut	3 066	2 741	
TOIMINTAKATE	2 709	2 231	
Verotulot	-2 686	-2 417	
Valtionrahoitus	-306	-301	
Verotuskustannukset	38	38	
Keskusrahastomaksut	219	214	
Toiminta-avustukset			
Rahoitustuotot ja -kulut	-26	28	
VUOSIKATE	-52	-207	
Poistot ja arvonalentumiset	174	279	
Erilliskirjanpitona hoidetut rahastot	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	121	72	
Poistoeron lisäys tai vähennys	-2	-2	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	120	71	
 <u>Tuloslaskelman tunnuslukuja:</u>			
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Toimintatuotot toimintakuluista, %	11,64	18,61	7,30
Vuosikate poistoista, %	30,16	74,11	172,41
Vuosikate €/jäsen	4,99	19,27	24,70

1.6.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	(1 000 €)		
	<u>2023</u>		<u>2022</u>
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	-52		-207
Tulorahoituksen korjauserät	-18		
Investoinnit			
Investointimenot	17		57
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien myyntitulot	-25		
 Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	 -79		 -150
 Rahoitustoiminnan rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	12		12
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-76		73
Lyhytaikaisten saamisten muutos			-9
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	31		27
 Rahoitustoiminnan nettorahavirta	 -33		 103
 Rahavarojen muutos	 -112		 -47
 <u>Rahoituslaskelman tunnuslukuja:</u>			
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Investointien tulorahoitus, %	310,77	361,83	228,53
Rahavarojen riittävyys, pv	181	186	236
Lainanhoitokate	4,04	17,32	0

1.6.3. Tase ja sen tunnusluvut

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	(1 000 €)	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	5	5
Aineelliset hyödykkeet	2 774	2 931
Sijoitukset	93	136
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	247	301
Muut toimeksiantojen varat	117	116
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset	46	47
Rahoitusarvopaperit	1 260	954
Rahat ja pankkisaamiset	421	614
Vastaavaa yhteensä	4 963	5 104
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	-1 912	-1 912
Ed. tilik. yli-/alijäämä	-2 302	-2 372
Tilikauden yli-/alijäämä	120	71
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	-20	-21
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	-266	-245
Muut toimeksiantojen pääomat	-113	-112
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikaiset lainat	-23	-35
Lyhytaikaiset lainat	-12	-12
Ostovelat	-93	-120
Muut velat	-67	-63
Siirtovelat	-275	-283
Vastattavaa yhteensä	-4 963	-5 104

Taseen tunnuslukuja:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Omavaraisuusaste, %	89,74	89,20	89,43
Rahoitusvarallisuus, €/jäsen	119,53	102,66	122,44
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	14,04	15,89	16,20
Lainakanta, €/jäsen	3,33	4,34	0

1.7. KIRKKONEUVOSTON ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYKSI

Kirkkoneuvosto esittää, että tilikauden 2023 tulokseen -121.452,44 € lisätään poistoeron vähennys 1.776,01 € ja alijäämä 119.676,43 € siirretään omaan pääomaan Tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

1.8. SEURAKUNTATALOUSKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Liperin seurakunnalla ei ole konsernitaseen laatimisvelvollisuutta.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**2.1. TAVOITTEIDEN, TULOARVIOIDEN JA MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN**

Käyttötalousosassa kunkin tehtäväalueen lopussa olevassa numero-osan ensimmäisessä sarakkeessa esitetään talousarvion 2023 ulkoiset toimintatuotot ja -kulut ja ulkoinen toimintakate sekä lisäksi sisäiset toimintatuotot ja -kulut, toimintakate (ulkoinen + sisäinen), poistot ja arvonalentumiset, sisäiset korkokulut, sisäiset vyörytyserät ja työalakate (ulkoinen + sisäinen). Toisessa sarakkeessa on talousarvion muutokset, kolmannessa sarakkeessa toteuma ja neljännessä sarakkeessa ylitys/alitus.

Käyttötalousosan jälkeen on tuloslaskelmaosa, investointiosa ja rahoitusosa.

Tilivelvolliset

- Kirkkoneuvoston jäsenet
- Kirkkoherra
- Taluspäällikkö
- palvelutyön johtokunnan jäsenet
- palvelutyön teologi
- diakonian viranhaltijat

- Kasvatustyön teologi
- Varhaiskasvatuksen ohjaaja
- Julistustyön teologi

2.1.1. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden osan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on ollut ulkoisten erien osalta pääluokkakohtainen nettomääräinen. Kirkkoneuvostoon nähden sitovuustaso on ollut ulkoisten erien osalta tehtäväaluekohtainen nettomääräinen (toimintakate). Tässä luvussa 2.1.1. esitetään talousarvion toteutuma informatiivisesti kustannuspaikoittain.

PL 1 YLEISHALLINTO

1001010000 Kirkolliset vaalit

Seuraavat seurakuntavaalit pidetään marraskuussa 2026.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)				
Toimintakate (ulkoinen)				
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)				
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalake (ulk. ja sis.)				

1001010100 Kirkkovaltuusto

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	11 660		10 981,11	678,89
Toimintakate (ulkoinen)	11 660		10 981,11	678,89
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	1 544		2 922,00	-1 378,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	13 204		13 903,11	-699,11

Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-13 204		-13 903,11	699,11
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

1001010200 Kirkkoneuvosto

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-12,91	12,91
Toimintakulut (ulkoiset)	45 470		39 928,72	5 541,28
Toimintakate (ulkoisen)	45 470		39 915,81	5 554,19
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	3 734		4 255,00	-521,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	49 204		44 170,81	5 033,19
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-49 204		-44 170,81	-5 033,19
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

1001050000 Taloushallinto

Työalan tehtävä:

Taloushallinto hoitaa kirkkoneuvoston alaisuudessa seurakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon sekä hautaus- ja kiinteistötoimen tehtäviä. Taloustoimistossa työskentelevät taluspäällikkö ja taloussihteeri.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Laajentuneen seurakunnan ”sisäänajon” jatkaminen.

Laajentunut seurakunta on lisännyt taloushallinnon työmäärää lisääntyneen henkilöstön, kiinteistöjen, hautausmaiden ja toiminnan myötä. Taloushallinnon näkökulmasta katsottuna laajentuneen seurakunnan toiminta on kehittynyt positiivisesti v. 2023.

Osallistuminen Kipa:n asiakaspäivään, jonka Kirkon palvelukeskus (Kipa) järjestää Kipan toiminnan kehittämiseksi ja uusien toimintojen esittelemiseksi.

Kipan asiakaspäivät järjestettiin 11.–12.10. kaksipäiväisenä merikokouksena Turun saaristomaisemissa. Aikataulusyistä Liperin seurakunnasta ei v. 2023 osallistuttu tapahtumaan.

	TP-2017	TP-2018	TP-2019	TP-2020	TP-2021	TP-2022	TP-2023
Taloustoimiston henkilöstömäärä	1,8	1,8	1,8	1,8	1,4	2	2
Talous- ja henkilöstöhallinnon nettomenot € / srk:n jäsen	12,76	12,11	14,40	13,91	15,58	17,43	17,90

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-355,66	355,66
Toimintakulut (ulkoiset)	111 390		108 378,55	3 011,45
Toimintakate (ulkoinen)	111 390		108 022,89	3 367,11
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	3 856		3 833,00	23,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	115 246		111 855,89	3 390,11
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			1 861,89	-1 861,89
Sisäiset vyörytyserät	-115 246		-113 717,78	-1 528,22
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

1001050100 Henkilöstöhallinto

Työalan tehtävä:

Henkilöstöhallinto huolehtii seurakunnan viranhaltijoiden ja työntekijöiden palvelussuhteisiin liittyvistä asioista.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Laajentuneen seurakunnan ”sisäänajon” jatkaminen.

Laajentunut seurakunta on lisännyt taloushallinnon työmäärää lisääntyneen henkilöstön, kiinteistöjen, hautausmaiden ja toiminnan myötä. Taloushallinnon näkökulmasta katsottuna laajentuneen seurakunnan toiminta on kehittynyt positiivisesti v. 2023.

Osallistuminen Kipa:n asiakaspäivään, jonka Kirkon palvelukeskus (Kipa) järjestää Kipan toiminnan kehittämiseksi ja uusien toimintojen esittelemiseksi.

Kipan asiakaspäivät järjestettiin 11.–12.10. kaksipäiväisenä merikokouksena Turun saaristomaisemissa. Aikataulusyistä Liperin seurakunnasta ei v. 2023 osallistuttu tapahtumaan.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Yliitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 000		-6 593,95	-406,05
Toimintakulut (ulkoiset)	85 460		86 898,68	-1 438,68
Toimintakate (ulkoisen)	78 460		80 304,73	-1 844,73
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	3 856		3 833,00	23,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	82 316		84 137,73	-1 821,73
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-82 316		-84 137,73	1 821,73
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

1001050200 Tilintarkastus

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Yliitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	3 700		4 957,21	-1 257,21
Toimintakate (ulkoisen)	3 700		4 957,21	-1 257,21
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	3 700		4 957,21	-1 257,21
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-3 700		-4 957,21	1 257,21
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

1001070000 Kirkonkirjojen pito

Työalan tehtävä:

Vuoden 2022 alusta Liperin seurakunnan väestökirjanpitoon liittyvät tehtävät siirtyivät Kuopion aluekeskusrekisterille. Kuopion aluekeskusrekisterissä hoidetaan seurakuntien jäsenrekisteriä, avioliiton esteiden tutkinnat, virkatodistus- ja sukuselvitystilaukset sekä kirkollisten toimitusten rekisteröinnit (kaste, rippikoulu, avioliittoon vihkiminen, avioliiton kirkollinen siunaaminen).

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Kuopion aluekeskusrekisterin ja seurakunnan välisen työnjaon mukaan toimiminen.

Liperin seurakunta liittyi Kuopion aluekeskusrekisterin asiakkaaksi 1.1.2022. Väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä on vastannut aluekeskusrekisteri.

Arkiston muodostussuunnitelman 2000 eri osa-alueiden päivittäminen tarpeen mukaan sekä henkilöstön kouluttaminen asiakirjahallinnassa, arkistoinnissa ja asiakirjojen suojelussa.

Henkilöstöä on koulutettu ja ohjeistettu tarpeen mukaan.

Yhteistyön jatkaminen Joensuun maakunta-arkiston kanssa.

Yhteistyö on jatkunut Joensuun maakunta-arkiston kanssa vuonna 2023.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-59,40	59,40
Toimintakulut (ulkoiset)	30 000		10 392,10	19 607,90
Toimintakate (ulkoisen)	30 000		10 332,70	19 667,30
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)			3 423,00	-3 423,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	30 000		13 755,70	16 244,30
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät			2 539,05	-2 539,05
Työalake (ulk. ja sis.)	30 000		16 294,75	13 705,25

1001080000 Kirkkoherranvirasto

Työalan tehtävä:

Seurakunnan toimistot Liperissä ja Heinävedellä huolehtivat seurakunnan yleisistä toimistopalveluista: mm. toimitusvaraukset, viestintä ja yleiset toimistopalvelut.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Laadukkaat toimistopalvelut.

Kirkkoherranvirasto on seurakunnan palvelukeskus, johon seurakuntalaiset yleensä ensimmäisenä ottavat yhteyttä tarvitessaan seurakunnan palveluja. Suurin osa yhteydenotoista tapahtuu puhelimitse tai sähköpostitse. Liperin toimisto on avoinna ma–pe klo 9–12 ja Heinäveden toimisto ajanvarausten mukaan.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-120,00	120,00
Toimintakulut (ulkoiset)	39 190		39 176,11	13,89
Toimintakate (ulkoinen)	39 190		39 056,11	133,89
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	14 690		3 423,00	11 267,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	53 880		42 479,11	11 400,89
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-53 880		-42 479,11	-11 400,89
Työalake (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

1001080100 Muu yleishallinto

Muu yleishallinto -tehtäväalue sisältää mm. henkilöstön koulutukseen, erityisvakuutuksiin (toiminnan vastuuvakuutus, talkoovakuutus ja seurakuntalaisten tapaturmavakuutus), kopiointiin, tietoliikenneyh-teykseen ja IT-aluekeskuksen palveluihin liittyvät kustannukset.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-107,25	107,25
Toimintakulut (ulkoiset)	84 140		68 869,17	15 270,83
Toimintakate (ulkoinen)	84 140		68 761,92	15 378,08
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	84 140		68 761,92	15 378,08
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-84 140		-68 761,92	-15 378,08
Työalake (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

1 YLEISHALLINTO YHTEENSÄ

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-107,25	107,25
Toimintakulut (ulkoiset)	84 140		68 869,17	15 270,83
Toimintakate (ulkoinen)	84 140		68 761,92	15 378,08

Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	84 140		68 761,92	15 378,08
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-84 140		-68 761,92	-15 378,08
Työalakatte (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

PL 2 SEURAKUNTATYÖ

Yleinen seurakuntatyö (1002010000–1002050000)

1002010000 Jumalanpalveluselämä

Työalan tehtävä:

Jumalanpalvelusten tehtävä on koota seurakuntalaisia yhteen Jumalan eteen ylistämään, kiittämään, rukoukseen, jakamaan omastaan, osallistumaan ehtoolliselle, saamaan opetusta ja sielunhoitoa koko seurakunnan alueella.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Madalletaan messuun tulemisen kynnystä esimerkiksi jatkamalla viikkomessujen järjestämistä eri työalojen kanssa esimerkiksi Sannin soppa ja majataloillat, ja pitämällä teemamessuja.

Messutarjonta on ollut hyvin monipuolista seurakunnassamme. Messuun tulemisen kynnystä on madallettu viikkomessujen ja teemamessujen avulla sekä eri työalojen kanssa järjestettävien messujen avulla niin, että jokaiselle löytyisi itselleen sopiva messu kokoontua yhteen kokemaan Pyhää.

Perinteisten messujen lisäksi on ollut esimerkiksi seuraavia messuja:

Majataloilloja on vietetty kerran kuussa kevät- ja syyskaudella, yhteensä seitsemän kertaa. Majataloillat ovat olleet matalan kynnyksen tapahtumia. Niissä on ollut teemaluento, jonka aikana lapsille omaa ohjelmaa, päivällinen vapaaehtoisella maksulla ja ehtoollishartaus. Majataloiltaan on osallistunut noin 100 henkilöä.

Diakonisen Sannin Sopian yhteydessä vietettiin viikkomessu kevät ja syyskaudella kerran kuussa eri taajamissa, yhteensä seitsemän kertaa vuodessa sekä lisäksi joulukuussa joulujuhlan yhteydessä Ylämyllyllä ja Heinävedellä.

Luontokirkkoja on pidetty useita eri taajamissa, kuten 27.5. Vaeltava messu Ylämyllyn Kirkkoniemessä sekä 25.6. Luontomessu Varirannassa. Kesäasukkaiden kirkkopyhää ja Koskimessua vietettiin 16.7. Komperon kotiseutumuseoalueella, ja kirkkokahvit nautittiin kesäkahvilassa. Heinäveden kirkossa vietettiin 23.7. Kesäasukkaiden kirkkopyhää ja kirkkokahvit nautittiin kirkonmäellä. Luontokirkot ja kesäasukkaiden kirkkopyhät saivat osallistujilta kiitosta ja niitä toivottiin edelleen.

Myös muita teemamessuja pidettiin eri taajamissa. Esimerkiksi 26.2. Taizé-messu Ylämyllyn seurakuntatalolla, 28.5. Helluntaipäivä, juurimessu Liperin kirkossa.

Lapsityön kanssa pidettiin yhdessä erityisesti lapsille ja perheille suunnattuja messuja.

26.2. vietettiin perhemessu ja sunnuntai Viinijärven kirkolla tapahtuma, jossa on ollut messun lisäksi ruokailu ja erilaisia toimintapisteitä lapsille. Kepparimessu ja perhetapahtuma pidettiin 2.4. Ylämyllyn seurakuntatalolla, jossa on ollut messun lisäksi ruokailu ja erilaisia toimintapisteitä lapsille. 8.8. Lasten elokirkko pidettiin Heinäveden kirkolla, jossa siunattiin kouluun lähtevät tulevat ekaluokkalaiset. 70-vuotisjuhlamessu vietettiin Viinijärven kirkossa 3.12. Messun jälkeen oli juhla ja kirkkokahvit.

Englanninkielistä messua vietettiin 17.12. Liperin kirkossa, ”Christmas Carols and Worship in English at the Liperi Church”. Tällä vastattiin seurakuntalaisten toiveisiin englanninkielisestä messusta.

Heinävedellä Kirkastusjuhlat heinäkuun viimeisenä viikonloppuna.

Kirkastusjuhlien messu vietettiin 30.7. Heinäveden kirkossa.

Kansan Raamattuseuran kanssa järjestettävät Kirkastusjuhlat pidetään aina heinäkuun viimeisenä viikonloppuna. Ne tavoittivat viikonlopputapahtumana 1 200 kävijää, joka on saman verran kuin edellisenä vuotena. Nettiosallistujia on ollut 26 000, kuten edellisenä vuotena. Kirkastusjuhlilla on Heinävedellä perinnejuhlaluonne

Tuetaan vapaaehtoisia esimerkiksi koulutusta järjestämällä ja kutsutaan mukaan uusia vapaaehtoisia erilaisiin tehtäviin.

Messuavustajille on järjestetty koulutusta eri taajamissa seurakunnan alueella. Lisäksi heille on pidetty erillinen messupalvelijakokoontuminen, joka on sisältänyt opetusta, kokemusten vaihtoa, kiitosjuhlan ja ruokailun. Uusia vapaaehtoisia on kutsuttu tehtäviin henkilökohtaisella kutsulla, tiedotteiden ja mainosten kautta. Uusia vapaaehtoisia on tullut tekstienlukijoiksi, kirkkoväärteiksi, ehtoollisten jakajiksi, kahvinkeittäjiksi ja suntioksi. Majataloiltoihin on tullut uusia vapaaehtoisia esirukoilijoiksi, ja lisäksi olemme saaneet vapaaehtoisen juontajan.

Aloitetaan kirkkoväärti-toiminta.

Kirkkoväärtitoiminta on lähtenyt hyvin käyntiin. Lähes aina messussa on mukana vapaaehtoinen ehtoollisavustaja, tekstinlukija ja kirkkoväärti tai jokin heistä. Perhemessuissa on lisäksi ollut lapsia avustamassa sekä nuorten- ja konfirmaatiomessuissa rippikoululaisia, isosia tai muita seurakunnan nuoria.

	TP-2017	TP-2018	TP-2019	TP-2020	TP-2021	TP-2022	TP-2023
Jumalanpalveluksiin osallistuneet	9 313	8 342	7 692	4 887	5 041	9 095	10 803
Ehtoolliselle osallistuneet	4 278	4 172	4 198	2 660	2 576	5 275	6 443

Vuoden 2020–2023 luvuissa mukana paikalla olleet, ei verkko-osallistujia.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-8 767,17	8 767,17
Toimintakulut (ulkoiset)	115 730		113 026,94	2 703,06

Toimintakate (ulkoinen)	115 730		104 259,77	11 470,23
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	116 479		156 894,00	-40 415,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	232 209		261 153,77	-28 944,77
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	49 019		58 076,51	-9 057,51
Työalakate (ulk. ja sis.)	281 228		319 230,28	-38 002,28

1002020000 Hautaan siunaaminen

Työalan tehtävä:

Toimitetaan hautaan siunaamiset vainajia ja omaisia kunnioittaen. Tuetaan omaisia surutyössä ja autetaan siunaus- ja muistotilaisuuteen liittyvissä järjestelyissä.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Jokaiseen muistotilaisuuteen varataan papin lisäksi kanttori omaisten toiveen mukaan.

Pappi ja kanttori ovat olleet varattuna lähes jokaiseen muistotilaisuuteen omaisten toiveiden mukaisesti.

Surukoteihin annetaan lahjaksi surukirja virastosta tai siunaavan papin toimesta, leskille annetaan srk:n vapaaehtoisten tekemä lohtuhuivi / pieni lohtupeitto ja lapsiperheisiin lohtupeitto.

Surukirja ja lohtuhuivi tai lohtupeitto on annettu jokaiseen surukotiin.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-88,64	88,64
Toimintakulut (ulkoiset)	101 300		98 758,83	2 541,17
Toimintakate (ulkoinen)	101 300		98 670,19	2 629,81
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	1 928		3 029,00	-1 101,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	103 228		101 699,19	1 528,81
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	42 907		26 891,18	16 015,82
Työalakate (ulk. ja sis.)	146 135		128 590,37	17 544,63

1002030000 Muut kirkolliset toimitukset**Työalan tehtävä:**

Muita kirkollisia toimituksia ovat kaste, avioliittoon vihkiminen ja siunaaminen sekä kodin siunaaminen. Kaikkiin kirkollisiin toimituksiin sisältyy Jumalan sanan esillä pitäminen, yhteinen rukous sekä Jumalan siunauksen pyytäminen.

Työalan toiminnan talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:**Rohkaistaan kastettavan vauvan vanhempia tulemaan seurakunnan kerhoihin.**

Vauvan vanhemmille on kerrottu toimituskeskustelussa tai kastejuhlan yhteydessä seurakunnan kerhoista ja on rohkaistu tulemaan niihin. Koteihin on myös jaettu esitettä kerhoista. Näin uusia perheitä ja lapsia on saatu kerhoihin ja tapahtumiin.

Kerrotaan kastekodeissa kodinsiunaamismahdollisuudesta kastekeskustelun yhteydessä.

Kodinsiunaamismahdollisuudesta on pyritty kertomaan kodeissa.

Hääyö tapahtuman järjestäminen sekä hääkahvien tarjoaminen.

Hääyö-tapahtumaa ei järjestetty vuonna 2023.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-60,40	60,40
Toimintakulut (ulkoiset)	67 330		62 953,47	4 376,53
Toimintakate (ulkoinen)	67 330		62 893,07	4 436,93
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	29 077		35 520,00	-6 443,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	96 407		98 413,07	-2 006,07
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	28 519		23 387,12	5 131,88
Työälakate (ulk. ja sis.)	124 926		121 800,19	3 125,81

1002040000 Aikuistyö**Työalan tehtävä:**

Aikuistyön tehtävänä on tavoittaa evankeliumin ja koko sen kirjon ääreen eri-ikäiset aikuiset monipuolisen toiminnan kautta ja siten tukea hengellisyyttä ja kristittyinä elämistä.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Aikkujen ryhmän ja raamattupiirien tukeminen.

Aikkujen ryhmässä kokoontuu työikäisiä aikuisia. Se on kokoontunut Ylämyllyn seurakuntatalolla kevät- ja syyskaudella yhteensä 20 kertaa ja osallistujia on ollut keskimäärin 3-4 henkilöä. Vapaaehtoisena vastuhenkilönä ja vetäjänä aiemmin toimineen Talvikki Attila-Pekosen tilalle on tullut vapaaehtoiseksi Soili Kaskiniemi.

Piirien vapaaehtoiset vetäjät ovat pitäneet yhteyttä seurakunnan työntekijöihin ja työntekijät heihin. Työntekijät ovat myös pyydettyä vierailleet piireissä.

Syksyllä 2022 aloitetun Majataloilta-toiminnan tukeminen.

Majataloiltoja on vietetty kerran kuussa kevät- ja syyskaudella, yhteensä seitsemän kertaa. Majataloillat ovat olleet matalan kynnyksen tapahtumia. Niissä on ollut teemaluento, jonka aikana lapsille omaa ohjelmaa, päivällinen vapaaehtoisella maksulla ja ehtoollishartaus. Majataloiltaan on osallistunut noin 100 henkilöä.

Miestenpiiri ja naistenillat.

Miestenpiiri on kokoontunut Kuoringassa pääsääntöisesti joka toinen viikko. Osallistujia on ollut keskimäärin 20 henkilöä. Naisten iltoja on pidetty eri taajamissa keskimäärin kerran kuussa, seitsemän kertaa kevätkaudella ja viisi kertaa syyskaudella. Osallistujamäärä on vaihdellut.

Retkien järjestäminen (mm. naisten/miesten retki, Oronmyllyn kesäteatteri).

Virvoittavien vetten ääreen -hiljaisuuden retriitti pidettiin 28.-30.4. Kuoringan leirikeskuksesta. Retriitin ohjaajina toimivat Jari Uimonen ja Pauliina Kainulainen. 2-5.5. järjestettiin suosittu seurakuntaretki Kemiönsaareen. Päiväretki Oronmyllyn kesäteatteriin katsomaan näytelmää ”Miglin joutsenet” järjestettiin 11.8. Osanottajia oli 15 henkilöä.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-300		-10 648,81	10 348,81
Toimintakulut (ulkoiset)	27 640		43 116,66	-15 476,66
Toimintakate (ulkoisen)	27 340		32 467,85	-5 127,85
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	28 223		8 855,00	19 368,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	55 563		41 322,85	14 240,15
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	11 580		10 893,33	686,67
Työalakat (ulk. ja sis.)	67 143		52 216,18	14 926,82

1002050000 Muut seurakuntatilaisuudet

Tehtäväalue sisältää osan papiston ja kanttoreiden palkkausmenoista.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut 2023:

Yhteissyntymäpäivien (70-, 80- ja 90-vuotiaat) järjestäminen Liperissä keväällä ja syksyllä ja Heinävedellä syksyllä.

Yhteissyntymäpäivät järjestettiin 70-, 80- ja 90-vuotiaatialle 4.5. ja 19.10 Liperissä ja 16.11. Heinävedellä. Nuorempien kymppien (40-, 50- ja 60-vuotiaat) yhteissyntymäpäiväjuhla järjestettiin 19.11. Majataloilla yhteyteen, jossa esiintyjänä oli Anna-Mari Kaskinen.

Nuorten illat nuorille tarjottavana jumalanpalveluselämän toimintana.

Nuorten messu ja nuortenilta pidettiin 2.4. palmusunnuntaina Ylämyllyn seurakuntatalolla.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-46,72	46,72
Toimintakulut (ulkoiset)	46 300		50 547,91	-4 247,91
Toimintakate (ulkoisen)	46 300		50 501,19	-4 201,19
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	27 785		64 797,00	-37 012,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	74 085		115 298,19	-41 213,19
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	19 611		24 854,08	-5 243,08
Työalakate (ulk. ja sis.)	93 696		140 152,27	-46 456,27

1002100000 Tiedotus ja viestintä**Työalan tehtävä:**

Tiedotustoiminnan tehtävä on antaa ajantasaista, avointa ja monipuolista tietoa seurakunnan tapahtumista ja toiminnasta.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Kirkollisten ilmoitusten julkaiseminen netin lisäksi paikallislehdissä kerran viikossa.

Kirkolliset ilmoitukset julkaistiin viikoittain Kotiseutu-utisissa ja Heinäveden lehdessä. Karjalan Heilissä seurakunnan yhteystietoja ei enää julkaista.

Kausitiedotteiden jakaminen.

Kausitiedotteita on tehty kevät-, kesä-, syksy- ja joulukaudeksi. Niitä on ollut jaossa seurakunnan toimipisteissä Liperissä ja Heinävedellä. Kesä- ja joulukausitiedotteet julkaistiin myös Kotiseutu-uutiset lehdessä.

Seurakunnan näkyvyyden lisääminen ja ilmoittelu sosiaalisessa mediassa.

Facebookissa ja Instagramissa on ollut mainoksia ja tietoa seurakunnan tapahtumista ja toiminnasta. Seurakunnan näkyvyyttä on lisätty sosiaalisessa mediassa, esimerkiksi messuista on julkaistu tiedote viikoittain.

Liperin ja Heinäveden nettisivujen yhdistäminen.

Liperin ja Heinäveden seurakunnan nettisivut yhdistettiin Liperin seurakunnan sivuiksi 1.1.2023. Liperin seurakunnan nettisivut päivitettiin säännöllisesti ja tapahtumat pidettiin ajantasaisina.

Henkilöstön kouluttaminen sosiaalisen median käyttöön.

Osa työntekijöistä jaettiin some-ryhmiin, jotka julkaisivat sosiaaliseen mediaan päivityksiä vuorollaan viikon ajan.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	32 640		34 199,96	-1 559,96
Toimintakate (ulkoisen)	32 640		34 199,96	-1 559,96
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	32 640		34 199,96	-1 559,96
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	13 825		6 578,33	7 246,67
Työälakate (ulk. ja sis.)	46 465		40 778,29	5 686,71

1002220000 Musiikkitoiminta

Työalan tehtävä:

Musiikkitoiminnan tehtävänä on huolehtia musiikista seurakunnan jumalanpalveluselämässä ja kirkollisissa toimituksissa sekä tukea seurakunnan kaikkia toimintamuotoja. Musiikkitoiminta tarjoaa mahdollisuuden harrastaa musiikkia tavoitteellisesti erilaisissa ryhmissä. Musiikki auttaa seurakuntalaisia osallistumaan yhteisissä hetkissä. Kanttorit vastaavat seurakunnan musiikkitoiminnasta sekä ylläpitävät ja kehittävät sitä.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Liperin seurakunnan musiikkityössä tapahtui jonkin verran vaihtuvuutta. Kanttoreina toimivat Miia Ratilainen tammikuusta elokuuhun osa-aikaisesti (60 %), sekä Talvikki Attila-Pekonen Liperissä ja Markus Ratilainen Heinävedellä ja Liperissä. Hannele Sorvari valittiin kesällä Liperin toiseksi kanttoriksi. Hän aloitti viranhoidon elokuussa.

Konsertteja järjestettiin vuoden mittaan säännöllisesti, kauneimpia joululauluja ja kesälauluja saatiin pitää. Väkeä oli liikkeellä hienosti! Kanttorit vierailivat hoivakodeissa, seurakuntapiireissä ja kouluissa. Talvikin kuorot harjoittelivat säännöllisesti viikoittain (Laudamus ja Lehmus kaksi ryhmää). Laulumiehet kokoontui viikoittain keväällä Miian johdolla ja syksyllä Hannelen johdolla. Markus johti Heinäveden ja Liperin kirkkokuoroja, jotka kokoontuivat viikoittain. Syksyllä Hannele toteutti kirkkomuskari-hetkiä seurakunnan lapsityön kerhoissa lastenohjaajien kanssa. Talvikki sai vieraila kouluissa laulattamassa virsiä ja lasten hengellisiä lauluja.

Lasten hengellisen musiikkikasvatuksen vahvistaminen mm. lapsikuoro Lehmuksen ja koulujen virsikasvatuksen kautta.

Kanttorit osallistuivat koulutukseen ”Virsiens opettaminen piirtämällä”. Tämä toi virsiens oppimisen iloa seurakunnan lasten kerhoihin, rippikoulutyöhön ja muihinkin seurakunnan ryhmiin. Kouluissa saatiin käydä vierailuilla ja lapsikuoro Lehmus kokoontui säännöllisesti. Lasten musiikkileiri pidettiin kesäkuussa ja kanttorit opettivat rippikouluissa.

Messujen musiikillisiin toteutuksiin mukaan kuorojen lisäksi musisoivia seurakuntalaisia ja avustajia niin, että muusikoita olisi avustamassa kerran kuussa eri taajamissa.

Heinävedellä oli mukana messuissa soittajia ja laulajia keskimäärin kerran kuussa. Liperissä messuissa mukana oli paikkakuntalaisia ja muualta tulleita vapaaehtoisia ja ammattilaisia musisoimassa noin kerran kuussa. Laudamus- ja Lehmus-kuorot avustivat säännöllisesti mm. majataloilloissa. Kaikki kuorot avustivat säännöllisesti messuissa, erityisesti juhlapyhinä.

Yhteistyö oman seurakunnan ja kunnan kaikkien kuorojen, musiikkiryhmien ja taiteilijoiden kanssa, ekumeeninen konsertti kerran vuodessa.

Pidettiin Liperin kirkossa 29.3. Miia Ratilaisen säveltämä ”Getsemanen puutarhassa”- pienoispasio, jossa olivat mukana kaikki seurakunnan aikuiskuorot: Laudamus, Liperin kirkkokuoro, Laulumiehet ja Heinäveden kirkkokuoro. Tähän liittyen järjestettiin kuoroille leiripäivä 18.3. Ylämyllyllä. Tehtiin myös Liperin kirkkokuoron kuorovierailu Heinävedelle pyhäinpäivänä. Gospelkuoro Laudamus vieraili 2.12. adventtina Pielisensuun kirkossa pitäen konsertin yhdessä tenori Reijo Ikosen ja Talvikin kanssa, mukana muusikoita. Suvi soi -konsertit toteutettiin yhdessä Liperin kunnan kanssa. Lapsikuoro Lehmus vieraili hoivakodissa.

Konserttitoiminta ja verkottuminen alueen musiikkitoimijoiden kanssa, myös kansallisella tasolla mahdollisuuksien mukaan.

Yhteislaulutilaisuudet:

12.5. Vanhojen virsiens (1938) laulutuokio & vesper Heinävedellä

21.6. Kesälauluja ja virsiä Liperin kirkon pihalla

21.7. Kesäisten laulujen yhteislaulutilaisuus Heinäveden kirkossa

23.8. Kesäisten laulujen yhteislaulutilaisuus Liperin kirkossa

Kauneimpia joululauluja pidettiin Heinäveden alueella 5 ja Liperissä 6 kertaa.

Vuonna 2023 pidettiin Liperin alueella myös ”laulajaiset”- yhteislaulusarja, jossa oli yhteislaulutilaisuus noin kerran kuussa puolen vuoden ajan: Viinijärvellä kesäisiä lauluja, Viinijärvellä virsilaulajaiset, Ylämyllyllä ”runon ja laulun ilta”, Ylämyllyllä toivevirsiä, HerranKukkarossa vanhoja virsiä.

Konsertit:

- 7.5. Ekumeeninen yhteisvastuukonsertti Liperin kirkossa, mukana Liperin kuoroja.
 7.6. Suvi soi: ”Bach ja kollegat” -konsertti Liperin kirkossa, Pohjois-Karjalan kanttorikuoro ja Talvikki.
 11.6. Annastiina ja Pertti Tahkolan kirkkokonsertti Heinäveden kirkossa.
 25.6. Suvi soi: Bachin kantaatteja ja Merikannon hautalauluja: Jukka Romu, baritoni ja Janne Piiipponen, urut Viinijärven kirkossa.
 15.7. Suvi Soi: Duo Solonen Liperin kirkossa
 19.8. Hengellisiä sävelmiä elokuiseen iltaan -konsertti Heinäveden kirkossa: Ella Kinnunen (laulu), Auli Kostamo (huilu), Svetlana Lavrenchuck (piano), Markus Ratilainen (urut).
 26.11. Itsenäisyyspäivän teemaan konsertti Viinijärven kirkossa: Liperin Laulu, johtajana Iina Luukkonen ja pianossa Talvikki.
 6.12. Itsenäisyyspäivän konsertti Liperin kirkossa: Juha Kotilainen (laulu), Renata Solonen (sello), Hannele Sorvari ja Markus Ratilainen (säestys).
 14.12. Joulukonsertti Liperin kirkossa: Nina Kari ja Harri Piironen, Hannele Sorvari.
 19.12. Joulukonsertti Liperin kirkossa: Marika Lavikainen ja Hannele Sorvari.
 21.12. Jyrin hoivakodissa jouluihin musiikkituokio Liperin kirkkokuoron kanssa

Pianon hankkiminen Heinäveden srk-talolle.

Seurakunnalla on nyt oma piano Heinäveden seurakuntakodilla.

Lapsikuoron konsertti/virkistysmatka 2023 (Kuopio tai muu kohde).

Tämä retki ei toteutunut, mutta on suunnitelmassa vuodelle 2024.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 600		-1 875,97	275,97
Toimintakulut (ulkoiset)	89 520		106 314,42	-16 794,42
Toimintakate (ulkoinen)	87 920		104 438,45	-16 518,45
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	63 074		163 798,00	-100 724,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	150 994		268 236,45	-117 242,45
Poistot ja arvonalent.			1 281,23	-1 281,23
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			337,57	-337,57
Sisäiset vyörytyserät	37 240		56 915,86	-19 675,86
Työalake (ulk. ja sis.)	188 234		326 771,11	-138 537,11

Lapsi- ja nuorisotyö (1002310000–1002380000)**1002310000 Päiväkerhotyö****Työalan tehtävä:**

Olla apuna kotien kasteopetuksen antamisessa ja lasten kokonaisvaltaisessa kasvussa.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:**Kirkkovuosi ja liturgiset värit.**

Kerhohartauksissa seurattiin kirkkovuoden kulkua. Liturgiset värit olivat esillä mm. kerhoalttarilla kirkkovuoden mukaan. Raamatun kertomuksiin, kristillisiin juhliin ja perinteisiin tutustuttiin draaman, kuvien ja monenlaisten havainnollistamisten avulla. Joka kerhokerta toistuva tuttu kerhorukous loi turvallisuutta. Laulut, leikit ja askartelut vahvistivat luonnollisesti myös kirkkovuoden kulkua. Syksyllä aloitettiin kantonin vetämänä päiväkerhoissa säännölliset kirkkomuskarihetket

Tarjota lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä tukevaa toimintaa.

Päiväkerhot kokoontuivat Heinävedellä kerran viikossa sekä Ylämyllyllä ja Viinijärvellä (syyskaudella) kaksi kertaa viikossa. Päiväkerhoissa lapsilla oli tilaa pohtia ja ihmetellä elämän pieniä ja suuria kysymyksiä tutun ja turvallisen aikuisen kanssa. Leikkiminen ja yhteispelit olivat tärkeässä osassa kerhoarjessa. Omalla vuorolla toimimista, asioiden ja tavaroiden jakamista sekä kaikenlaista yhteispeliä sai jokainen harjoitella kerhokaverien kanssa. Viinijärven päiväkerholaisten kanssa tehtiin retki Ylämyllylle pienten lasten joululauluihin. Päiväkerhotoiminta oli aktiivisesti näkyvillä Facebookissa ja Instagramissa seurakunnan omilla sivuilla.

Lasten yksilöllinen huomioiminen ja osallistaminen.

Lapselle on tärkeää tulla nähdyksi ja kuulluksi. Kerhoissa jokainen lapsi kohdattiin omana ainutkertaisena itsenään. Vuorollaan jokainen lapsi sai olla kerhossa mm. järjestäjänä avustamassa ohjaajaa kerhotilanteissa. Syksyllä kerhoissa jokainen lapsi sai olla vuorollaan tähtilapsi, jolloin hän mm. sai tuoda oman mieluisen kirjan yhteisesti luettavaksi.

Tunnuslukuina päiväkerholaisten ja kesäkerholaisten määrät ja ryhmien lukumäärät:

päiväkerholaiset	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
jäseniä ryhmissä	88	84	80	69	62	59	43	32	29	29
ryhmät	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4

kesäkerholaiset	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
jäseniä ryhmissä	101	94	102	98	83	56	49	31	31	34
ryhmät	6	5	6	6	5	6	5	3	3	3

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-59,48	59,48
Toimintakulut (ulkoiset)	67 130		74 210,92	-7 080,92
Toimintakate (ulkoinen)	67 130		74 151,44	-7 021,44
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	52 098		51 864,00	234,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	119 228		126 015,44	-6 787,44
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	28 434		28 649,18	-215,18
Työalakate (ulk. ja sis.)	147 662		154 664,62	-7 002,62

1002320000 Pyhäkoulutyö

Työalan tehtävä:

Hoitaa lasten jumalanpalveluskasvatusta tarjoamalla lapsille heidän kehitystasonsa mukaista kristillistä tietoa raamatunkerronnan, hiljentymisen, musiikin ja elämyksellisen toiminnan avulla.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Olemassa olevien pyhäkoulujen jatkaminen.

Lastenhojaajien pitämät kaakaopyhäkoulut toimivat Liperissä, Viinijärvellä ja Ylämyllyllä. Keväällä Ylämyllyn kaakaopyhäkoulu kokoontui Jyrin koululla, syksyllä palattiin takaisin omiin tiloihin. Viinijärvellä kokoontui vapaaehtoisvoimin noin kerran kuukaudessa sunnuntaipyhäkoulu messun aikana.

Tarjota pyhän kokemuksia arjessa.

Koulun jälkeen kokoontuvat kaakaopyhäkoulut olivat lapsille tärkeä paikka, jossa lastenhojaajilla oli aikaa kuunnella heidän iloja ja suruja. Hartaushetken ohella ”kaakiksissa” tarjottiin aina välipala. Lasten toiveita erilaisista tekemisistä toteutettiin mahdollisuuksien mukaan.

4-vuotiaille järjestettiin syksyllä syntymäpäiväjuhlat. Juhliin osallistui kaikkiaan 47 sankaria perheineen, myös Heinävedeltä oli sankareita mukana yhteisissä juhlissa.

Kesällä lastenhojaajat olivat mukana lastenleireillä (1 leiri/ohjaaja) ja tämä on todettu todella tarpeelliseksi työvoimaksi. Pyhäinpäivänä oltiin mukana Liperin, Viinijärven ja Heinäveden hautausmailla järjestämässä kahvitarjoilua ja lapsille enkelipolkua.

Syyslomalla järjestettiin 1–4-luokkalaisille toimintapäivä Ylämyllyn srk-talolla.

Kummiuden vahvistaminen.

Valtakunnallista kummipäivää vietettiin Ylämyllyn srk-talolla messun, ruokailun ja yhteisen tekemisen merkeissä. Päivään osallistui 12 kummilasta kummeineen. Kummeja on kutsuttu mukaan mm. enkelimesseen ja perhemessuihin.

Tukea kunnan varhaiskasvatuksen katsomuskasvatusta.

Heinävedellä lastenohjaaja vieraili varhaiskasvatuksen toiminnoissa säännöllisesti vuoden aikana. Liperissä vierailtiin MLL:n päiväkodissa pääsiäisen ja joulun alla. Vierailujen toiminta pyrittiin rakentamaan mahdollisimman paljon lapsia osallistavaksi ja vasun mukaiseksi.

Ylämyllyn alueen perhepäivähoitajat osallistuivat aktiivisesti avoimeen päiväkerhoon sekä leikkitreffitille. Kouluun lähtevien siunaus pidettiin Liperin kirkossa toukokuussa ja Heinäveden kirkossa elokuussa.

Tunnuslukuina pyhäkoululaisten ja ryhmien lukumäärät:

pyhäkoululaiset	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
jäseniä ryhmissä	108	127	123	81	81	86	45	43	32	34
ryhmät	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-23,68	23,68
Toimintakulut (ulkoiset)	52 530		34 605,06	17 924,94
Toimintakate (ulkoisen)	52 530		34 581,38	17 948,62
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	38 590		31 065,00	7 525,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	91 120		65 646,38	25 473,62
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	22 250		14 773,47	7 476,53
Työalakatte (ulk. ja sis.)	113 370		80 419,85	32 950,15

1002330000 Varhaisnuorisotyö

Työalan tehtävä:

Kouluikäisten lasten kristillisen kasvatuksen vahvistaminen. Kutsumme varhaisnuoria toimimaan, kasvamaan ja elämään seurakuntayhteydessä.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Säännöllinen kerhotoiminta.

Kokkikerho kokoontui Ylämyllyn seurakuntatalolla 12 lapsen maksimi kerholaisella. Monitoimikerho toimi Ylämyllyllä kevätkauden. Iloisen liikunnan pallokerhot toimivat Patteriston koulun salilla ja Viinjärven koululla. Sari Kotilainen on pitänyt liikuntakerhoa Karvion koululaisille sekä iltapäiväkerhoa Heinäveden keskustan koululaisille.

Kerhonohjaajien kouluttaminen, ohjaaminen ja tukeminen.

Kerhonohjaajia toiminnassa mukana 11, uusia heistä 2. Ohjaajilla käytössä valmiit ohjelmarungot, jotka käydään läpi yhdessä aina syys- ja kevätkauden alkaessa. Kerhohartautena kirjeitä Etiopiasta Miikael ja Johannes vekaralta. Heinäveden suunnasta ei ole löytynyt uusia kerhonohjaajia.

Kouluysteistyö kristillisten perinteiden, lasten virsien, kirkkovuoden tärkeimpien teemojen sekä ajankohtaisten aiheiden kautta päivänavauksissa, tuntivierailuilla ja koulukirkoissa.

Kevätkaudella kouluilla aamunavaukset: Nuku rauhassa, luonnon rauhassa ja pääsiäiskirkko. Kulje rauhassa aamunavaus toteutettiin Sara-papin ja nuorten kanssa nuorten Israelin matkalla tehtynä videotervehdyksenä esitellen pääsiäisen tärkeät tapahtumapaikat paikan päältä. Syksyn aamunavauksissa käytiin läpi kirkkovuoden teemoista Mikkelinpäivä ja pyhäinpäivä.

Pyhäinpäivä viikolla järjestettiin hautausmaa vierailut Salokylän ja Liperin koulun yläluokkalaisille sekä Mattisenlahden koko koululle. Jyrin koulun 2. luokkalaisille järjestettiin kirkkovierailut Liperin kirkossa kirkkoseikkailuna yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa.

Ylämyllyn seurakuntatalolla järjestetyillä 10-synttäreillä oli 27 juhlijaa vanhemman kanssa. Sananjalka nukketeatteri esitti juhlassa Rohkeus retiisi -esityksen. Esitys nähtiin myös Viinijärven kirkolla, jolloin läsnä oli koko Viinijärven koululaisten ryhmä.

Koulujen jouluhetket toteutettiin nuorisotyönohjaajien toimesta Joulusovellus esityksellä Liperin, Salokylän, Otto Kotilaisen, Mattisenlahden, Jyrin ja Paloaukean kouluilla. Joulukirkot toteutuivat lisäksi Karvion ja Otto Kotilaisen kouluilla. Salokylän koulun joulukirkko pidettiin Liperin kirkossa. Viinijärven joulukirkko toteutettiin yhdessä ortodoksiseurakunnan kanssa.

Retki ja leiritoiminta.

Lastenleirit täyttyivät melko pian ilmoittautumisen alettua. Leirejä toteutui viisi: 10–12 v. (28 lasta), 9–11 v. (32 lasta), 6–7 v. (20 lasta), 8–10 v. (25 lasta) ja varkkaleiri 12–14 v. (23 lasta). Lastenohjaajien osallistuminen leirien toteutukseen on erittäin tärkeää. Lasten musiikkileirin toteutuksessa on ollut mukana varhaisnuoriso- ja nuorisotyö.

Yhteistyö eri työalojen, kunnan koulujen, verkostojen ja järjestöjen kanssa.

Varhaiskasvatuksen, Kansanlähetyksen ja vapaaehtoisten kanssa yhteistyössä toteuttamia alakoululaisille tarkoitettuja Donkkis-iltoja pidettiin kevät- ja syyskaudella kaksi. Nuorten Israelin matka toteutui 31.3.–11.4.2023. Mukana unohtumattomalla matkalla 13 matkajaajaa.

Syksyllä 1. vuoden isoskoulutuksen osana aloitettiin 12 tuntia kestävä k-12 ihmissuhdetaitojen kurssi kolmelle ryhmälle. Näistä kaksi kokoontui Ylämyllyllä ja yksi Heinävedellä.

Liperin koulun oppilashuoltopalaveriin osallistuttiin kaksi kertaa vuodessa.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 000		-2 557,36	557,36
Toimintakulut (ulkoiset)	60 750		61 388,07	-638,07
Toimintakate (ulkoisen)	58 750		58 830,71	-80,71
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	37 207		38 222,00	-1 015,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	95 957		97 052,71	-1 095,71

Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	24 885		22 396,98	2 488,02
Työalakatte (ulk. ja sis.)	120 842		119 449,69	1 392,31

1002340000 Partiot toiminta

Työalan tehtävä:

Seurakunta on taustayhteisö partiolippukunta Liperin Kokkoveikkojen sekä Kerman kiertäjien kanssa.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Partiolle annetaan mahdollisuus toimia seurakunnan tiloissa.

Liperin Kokkoveikot

Partion toimintaa Ylämyllyn seurakuntatalolla: Kevätkaudella tiistaisin seikkailijajoukkue Pedot (Leijonat, Fretit ja Naalit), tarpojavartiot Intian ahvenet ja Pullasorsat, samojavartiot Kiirunat ja Siika-vartio. Torstaisin keväällä sudenpentulauma Karhut ja Jättikalmarit. Syyskaudella tiistaisin sudenpentulauma Karhut ja Otsot, tarpojavartio Supikoirat, Siika samoaja-vartio. Syyskaudella torstaisin seikkailijajoukkue Pedot (Ilvekset ja Naalit), tarpojavartiot Avaruuslehmät ja Intian ahvenet.

Kerman Kiertäjät

Kerman Kiertäjien viikoittaiset kokoontumiset ja muut kokoukset pidetään Heinäveden seurakuntakodin alakerrassa sijaitsevalla partiokololla. Ryhmät kokoontuivat pääasiassa kahden viikon välein lukuun ottamatta koulujen loma-aikoja. 7–9-vuotiaat sudenpennut toimivat sudenpentulaumoissa akelansa johdolla. Seikkailijajoukkuetta (10–12-vuotiaat) johtaa sampo. Tarpoja-vartioiden (12–15-vuotiaat) ja samoaja-vartioiden (15–17-vuotiaat) toiminnasta vastaa luotsi.

Lippukunnille annetaan vuosittainen avustus.

Kokkoveikot saivat vuosittaista avustusta 2000 e.

Tehdään yhteistyötä mm. leirien ja tapahtumien järjestämisessä.

Liperin Kokkoveikot

Partiomessu 23.4., kynttilöiden sytytys sankarihaudoille Viinijärvellä ja Liperissä ja kolehdin kanto 6.12. Kauneimmat joululaulut, lehtisten jakaminen ja kolehdin kanto 17.12.

Kerman Kiertäjät

Itsenäisyyspäivän juhlamessu alkoi risti- ja lippukulkueella, jossa tarpoja toimi lippuairueessa. Partiolaiset autoivat messussa suntiota kolehdin keräämisessä. Illalla partiolaiset sytyttivät itsenäisyyspäivän kynttilät sankarihaudoille.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-28,29	28,29
Toimintakulut (ulkoiset)	9 260		10 345,32	-1 085,32
Toimintakate (ulkoinen)	9 260		10 317,03	-1 057,03
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	14 995		38 478,00	-23 483,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	24 255		48 795,03	-24 540,03
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	3 922		9 646,57	-5 724,57
Työalakate (ulk. ja sis.)	28 177		58 441,60	-30 264,60

1002350000 Rippikoulutyö

Työalan tehtävä:

Perehdyttää nuoria siihen uskoon, johon heidät on kastettu, ja tukea heitä kasvamaan kristittyinä seurakunnan yhteydessä.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Järjestetään 7 rippikoulua, joista yksi rippileiri hiihtolomalla Kuoringassa, päiväkoulu kesäkuussa Ylämyllyn seurakuntatalossa, yksi rippileiri kesä–heinäkuun vaihteessa Virossa ja kesän muut rippileirit Kuoringassa. Yksi alkuopetus ja konfirmaatio pidetään Heinävedellä.

Rippikouluun osallistui vuoden aikana 150 nuorta. Tämä oli 38 nuorta enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Rippikouluja järjestettiin yhteensä seitsemän: talvirippileiri Kuoringan leirikeskuksessa, päivärippikoulu Ylämyllyn seurakuntatalolla, kesällä neljä rippileiriä Kuoringan leirikeskuksessa (Kuorinka1, Kuorinka2, Kuorinka3 ja Kuorinka4) sekä Viron matkarippileiri. Edellisvuoteen verrattuna leirejä oli yksi enemmän.

Heinäveden alueella asuvat nuoret osallistuivat vapaasti valitsemiinsa rippikouluryhmiin. Heinävedellä järjestettiin alkuopetuspäivät Heinäveden seurakuntakodilla 21–22.1. Heinäveden alueella asuville nuorille järjestettiin mahdollisuus osallistua Tilkkutäkkimessuun (18.5.) ja konfirmaatioon (5.8.) Heinäveden kirkossa.

Palkataan kaikille rippileireille yövalvoja/isoisonen.

Kaikilla leireillä oli yövalvoja sekä isoisonen.

Jatketaan rippikoulutyön kehittämistä nuorisolähtöisempään suuntaan.

Vuonna 2023 työntekijöiden kesken suunniteltiin ja jaettiin keinoja tehdä rippikoulusta nuorisolähtöisempää ja laadittiin tätä varten yhteistä materiaalipankkia Y-kansioon. Sieltä löytyy yhteiseen käyttöön tarkoi-

tettua opetus- ja hartausmateriaalia. Nuorisolähtöisyyttä edistettiin esimerkiksi toteuttamalla diakoniaopetus diakoniailltoina, joissa kävi puhumassa kokemusasiantuntija ja tunnettu voimanostaja Mika Törrö. Vuoden 2023 loppupuolella rippikoulussa päätettiin ottaa käyttöön ”Valintojen meri” -työskentely, joka tukee rippileirien nuorisolähtöisyyttä Rippikoulusuunnitelman 2017 mukaisesti. Työskentelyä ei keritty ottaa käyttöön vielä 2023 rippikouluvuonna.

Laaditaan rippikoulun ohjaajien käyttöön yhteinen ”materiaalipankki”.

Muun muassa rippikoulun aloituspäiviin laadittiin yhteiseen käyttöön valmis pohja hartauksineen sekä rippileirejä varten valmisteltiin valmis ja muokattava ohjelmapohja kaikkien työntekijöiden käytettäväksi.

Laaditaan isosten käyttöön vihkonen, josta löytyy keskeistä materiaalia isosille.

Myös isosille kerättiin aineistoa isosten materiaalipankkiin, josta löytyy keskeisiä vinkkejä isosena toimimiseen leireillä.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
rippikouluryhmät	4	6	5	5	5	4	5	5	6	7
rippikoululaiset	121	112	125	107	104	110	90	120	112	150
yksityisrippikoululaiset	3	0	0	1	2	3	1			
muualla rippikoulun käyneet	11	9	14	9	10	19	19			

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-15 500		-18 993,55	3 493,55
Toimintakulut (ulkoiset)	120 080		125 028,04	-4 948,04
Toimintakate (ulkoinen)	104 580		106 034,49	-1 454,49
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	42 545		43 694,00	-1 149,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	147 125		149 728,49	-2 603,49
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	44 297		38 357,32	5 939,68
Työälakate (ulk. ja sis.)	191 422		188 085,81	3 336,19

1002360000 Nuorisotyö

Työalan tehtävä:

Luoda nuorelle paikka kotiseurakunnassa ja tukea nuoren kasvua kristittyinä seurakunnan yhteydessä.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:**Isosten kouluttaminen (kahden vuoden koulutus).**

Ensimmäisen vuoden isosia oli koulutuksessa 18, toisen vuoden koulutuksen jälkeen valmistui 18 isosta, syksyllä uusia isosia aloitti 28. Koko vuoden aikana isoskoulutuksessa oli 64 nuorta.

Isoskoulutusta pidettiin molemmille isosryhmille leireillä sekä koulutuspäivissä keväällä ja syksyllä.

Isoskoulutuksen ensimmäiseen vuoteen on otettu mukaan K12 koulutus. Isoskoulutukseen on saatu mukaan nuoria myös Heinäveden alueelta.

Nuorten toiminnan järjestäminen (esim. nuortenillat) koko laajenevan seurakunnan alueella.

Nuorteniltoja pidettiin Ylämyllyllä keväällä 4 ja syksyllä 2, niihin osallistui yhteensä 107 nuorta.

Huhtikuussa pidettiin Ylämyllyllä yhdistetty nuortenmessu ja nuortenilta palmusunnuntaina, johon osallistui 25 nuorta. Heinäveden seurakuntakodilla pidettiin keväällä neljä nuorteniltaa, joihin osallistui 30 nuorta.

Keväällä järjestettiin Liperissä Nuorten yö kirkossa -tapahtuma, johon osallistui 8 nuorta.

Loppusyksystä aloitettiin matalan kynnyksen nuorten bänditoimintaa, joka kokoontui työntekijän johdolla 2 kertaa, ja nuoret kävi itsenäisesti 2 kertaa soittelemassa. Bänditoiminnassa on ollut mukana 12 eri nuorta.

Retki Maata näkyvissä -festareille tehtiin yhdessä Joensuun seurakunnan kanssa. Liperiläisiä nuoria osallistui 6.

Nuorten joulupuuro -ilta pidettiin Kuoringan leirikeskuksessa. Nuoria osallistui 42.

Nuorten toimintaa on pyritty mainostamaan ja tuomaan esiin sosiaalisen median tileillä (Instagram, Tiktok ja Facebook).

Nuorten vaikuttajaryhmän vakiinnuttaminen.

Nuorten vaikuttajaryhmä on kokoontunut säännöllisesti Ylämyllyn seurakuntatalolla noin kerran kuussa. Vaikuttajanuoret ovat osallistuneet tarvittaessa kokouksiin, jotka koskevat nuoria seurakuntalaisia. Nuorilla on toive olla mukana päätöksen teossa, kuitenkin niin, että heillä on hyvissä ajoin tieto tulevista kokouksista ja esimerkiksi esityslistat. Vaikuttajaryhmä on suunnitellut osallistuvansa isosleireille, ja nuorisotyönohjaaja on käyttänyt vaikuttajaryhmää aktiivisesti suunnitellessaan nuorten toimintaa. Esim. nuorteniltojen sisältö ja leiriaktiviteetit.

Nuorten vaikuttajaryhmän nuoret vetivät myös alkuvuodesta kaksi peli-iltaa Ylämyllyn seurakuntatalolla, toiminta tavoitti 20 riparilaista, jotka hakivat passimerkintöjä. Vaikuttajaryhmän nuoret päättivät olla jatkamatta peli-iltoja.

Vaikuttajanuoriin kuuluu 7 aktiivista jäsentä.

Yhteistyö seurakunnan eri työalojen, kunnan, koulujen, verkostojen ja järjestöjen kanssa.

Nuorisotyönohjaaja on käynyt Ylämyllyn yläkoululla joka toinen viikko kohtaamassa nuoria ja vienyt myös yhteisvastuukeräyksellä rahoitettua välipalaa.

Alkusyksystä järjestettiin uusien 7-luokkalaisten ryhmäytyspäivät Ylämyllyn seurakuntatalolla yhdessä koulun ja Liperin kunnan vapaa-aikatoimen kanssa.

Yhteistyönä Ylämyllyn yläkoulun kanssa järjestettiin tukioppilaiden leiri Kuoringassa.

Syyslomalla yhteistyötä kunnan nuorisotyön kanssa tehtiin yläkoulun laneilla, jossa oli seurakunnan työntekijänä mukana.

Syksyllä Liperin nuorisotyölle tulleeeseen wauto-konseptiin on koulutettu myös seurakunnasta Valtteri Hautanen. Jalkautumisia wauton kanssa on tehty yhdessä kunnan kanssa yhden kerran.

Heinävedellä on aloitettu yhteistyötä kunnan nuorisotyöntekijän kanssa, johon on kuulunut yksi vierailu Heinäveden nuorisoklubilla.

Osallistuminen pave-kokouksiin 4 krt, Lapsiystävällinen kunta -hankkeeseen ja ydintiimiin 5 krt.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
isosryhmiä	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
nuoria ryhmissä	61	63	78	78	87	88	88	80	74	75	64

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
nuorteniltoja	27	21	20	19	22	15	13	10	14	11	12
osallistujia	487	425	305	416	365	267	310	183	233	127	162

	TA 2022	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-10 500		-814,02	-9 685,98
Toimintakulut (ulkoiset)	59 970		47 766,48	12 203,52
Toimintakate (ulkoinen)	49 470		46 952,46	2 517,54
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	23 169		23 287,00	-118,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	72 639		70 239,46	2 399,54
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	21 218		17 342,12	3 875,88
Työalakate (ulk. ja sis.)	93 857		87 581,58	6 275,42

1002380000 Perhekerhotyö

Työalan tehtävä:

Kannustaa perheitä seurakuntayhteyteen sekä olla perheiden tukena kristillisessä kasvatuksessa.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Tarjota perheiden kristillistä kasvatusta ja vanhemmuutta tukevaa toimintaa.

Perhekerhoissa ja vauvakerhoissa kirkkovuoden seuraaminen mahdollisti luontevan tutustumisen kristilliseen perinteeseen. Perheiden taideillat ja iltaperhekerhot mahdollistivat myös työelämässä olevien perheiden osallistumisen kerhotoimintaan.

Säännöllisen kerhotoiminnan lisäksi perheitä kohdattiin vuoden aikana mm. leikkikenttätreffeillä, perheiden toimintapäivissä, äitien ja lasten saunailloissa. Heinäveden kirkastusjuhilla oli toimintapiste lapsille, syksyn alussa kirkkoseikkailut Heinäveden ja Liperin kirkkoissa. Adventin alla oli perinteiset perheiden jouluaskarteluillat Ylämyllyllä, Heinävedellä ja Karviossa. Pitsaperjantai ja perheiden piirakkapaja kokosivat perheitä yhteen yhteisen tekemisen ja ruokailun äärelle. Vuoden aikana pidettiin kaksi voimaannuttavaa hemmottelupäivää äideille. Syyskuussa pidettiin Kuoringassa isovanhempien ja lastenlasten yhteinen leiripäivä.

Vertaistuen mahdollistaminen turvallisessa ilmapiirissä.

Perhekerhot ja erilaiset vauvakerhot kokoontuivat säännöllisesti Heinävedellä, Karviossa ja Ylämyllyllä. Kerhojen suvaitsevaisessa ja hyväksyvässä ilmapiirissä oli helppo olla ja tutustua toisilleen aluksi ehkä vieraampienkin lasten ja aikuisten.

Yhteistyö seurakunnan muiden työmuotojen ja kunnan kanssa.

Raja-aitoja työmuotojen kesken pyrittiin entisestään poistamaan yhdessä suunnittelemalla ja osallistumalla eri toimintoihin vastavuoroisesti. Olimme mukana järjestämässä toimintaa lapsille ja perheille myös kunnan ja järjestöjen tapahtumissa (mm. Liperin leipäpäivä, Kota-perheiden paikka). Seurakunnan lapsi- ja perhetyöllä on Facebookissa ja Instagramissa omat somekanavat, joissa kerhotoimintoja on aktiivisesti mainostettu.

Perhemessut/jumalanpalveluselämä lapsiperheille.

Perhemessut pyrittiin suunnittelemaan lapset huomioiden niin, että heillä oli mahdollisuus olla osallisina myös messun toteutuksessa. Perhemessuja pidettiin muutamia eri puolilla seurakuntaa ja näihin sisällytettiin aina myös joko ruokailu tai muuta tarjoilua sekä toimintaa. Tammikuussa pidettiin perinteisesti enkelimessu, johon kutsuttiin kaikki edellisenä vuonna kastetut perheineen.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-500		-621,43	121,43
Toimintakulut (ulkoiset)	79 250		84 528,13	-5 278,13
Toimintakate (ulkoisen)	78 750		83 906,70	-5 156,70
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	45 496		48 382,00	-2 886,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	124 246		132 288,70	-8 042,70
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	33 356		30 828,87	2 527,13
Työalake (ulk. ja sis.)	157 602		163 117,57	-5 515,57

Palvelu (1002410000–1002430000)**1002410000 Diakoniatyö****Työalan tehtävä:**

Diakoniatyön tehtävänä on kohdata lähimmäisiä, erityisesti syrjäytymisvaarassa ja elämäncriiseissä olevia heidän yksilöllisessä elämäntilanteessaan, kysymyksissään ja tuen tarpeessaan, tehden yhteistyötä toisten toimijatahojen kanssa.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:**Yleistä vuodesta 2023:**

Vuonna 2023 diakoniassa oli pitkin vuotta työntekijävajauksia ja -vaihdoksia. Viinijärven virassa oli kevään ajan sijainen, Ylämyllyn alueella ei ollut työntekijää touko–elokuun ajan lainkaan. Liperin alueen diakoniatyöntekijä on tehnyt koko vuoden 80 % työajasta, ja marraskuun alusta tiimissä on ollut mukana uusi diakoniapappi. Viinijärven alueen virkaan valittiin marraskuun alusta alkaen uusi viranhaltija. Uutena toimintana oli kahden eri alueen kehitysvammayksiköiden yhteinen leiripäivä. Toivon torstai toteutettiin 8.6. yhteistyössä oman seurakunnan lapsityön, työllisyyspalveluiden, Siun soten, aikuissosiaalityön, vanhustyön, velkaneuvonnan ja Lipertekin asumisenpalvelun ja Liperin kunnan vapaa-aikatoimen kanssa. Viinijärvellä aloitettiin helmikuusta alkaen kahden viikon välein diakoniakahvit SPR-kammarilla. Toivon sanomaa pidettiin yllä eri tapahtumissa. Toivo-nalle kulki monissa eri tapahtumissa. Uutena toimintona kokeiltiin Toivon kahvilaa Heinäveden alueella. Kahvilatoiminta jäi kokeiluksi. Uutena päihdetyössä leirin tilalla toteutettiin retkipäivä Lieksaan. Seurakuntakerho näkövammaisille päättyi joulukuussa kävijämäärän vähyden takia. Vuoden aikana arvottiin 22 kpl toivon ämpäreitä. Joulukassi keräyksessä yhteistyö laajeni kolmen taajaman paikallisen K-kauppiaan kanssa. Joulukassikeräykseen saimme 222 kassia. Joulun alla toteutettiin yhteistyössä lapsityön kanssa toivomuskuusi pienituloisten perheiden lasten lahjatoiveille. Joululahjoja saatiin annettua 201 lapselle. Joulukuussa saimme jaettavaksi 40 kpl ESR-kortteja työttömille Kirkkopalveluiden kautta. Vuoden aikana toteutetut uudet toimintatavat ovat tavoittaneet uusia ihmisiä toimintaamme.

Asiakaskontaktit	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Srk:n tiloissa	409	585	759	683	644	722	550	593	1 287	1 766
Kodeissa	699	581	545	688	404	414	348	455	554	546
Toisen toimijan/organisaation tiloissa						142	44	114	183	137
Muualla	83	32	46	87	124	12	110			
Yhteensä	1 191	1 198	1 350	1 458	1 172	1 290	1 052	1 162	2 024	2 449
Puhelin, verkkokeskustelut	433	386	396	400	275	464	492	432	798	713

Vuoden aikana ei haettu avustuksia kirkon diakoniarahastosta. Kuopion hiippakunnasta haettiin yhdelle ruokakunnalle avusta, josta päätös oli kielteinen. Tiimivavustuksia oli vuoden aikana 40 kpl, kaikki myönteisiä, yhteensä 11 244,18 €. EU-ruokajakelu päättyi kokonaan maaliskuun loppuun mennessä. Päivystyksissä on jaettu pakasteruokaa ja omilla määrärahoilla ostettua kuivaelintarvikeruokaa. Päivystyksissä kävi vuoden aikana noin 720 ihmistä. Ruokakasseja jaettiin 1 183 kpl.

Painopisteenä on henkilökohtainen kohtaaminen kotikäynneillä ja vastaanotoilla koko seurakunnan alueella. Vuoden 2023 teemana toivo. Toivon tuominen ihmisten arkeen kohtaamisissa ja tapahtumissa.

Kohtaamiset kasvoivat 375 ihmisellä.

Päihdeläheisten vertaistuellinen ryhmä (5 kertaa)

Yksi kävijä saapui ryhmään, kokoontui yhden kerran.

Toivon-tapahtuman järjestäminen (Anna-Mari Kaskinen).

19.11. Toivon majataloiltaa vietettiin Liperin kirkossa. Vieraana Anna-Mari Kaskinen, osallistujia 120 henkilöä. Lähimmäisen sunnuntaina vietettiin Ylämyllyllä diakonian kirkkopyhää. Ruokailuun ja kahveihin osallistui 84 henkilöä.

Jalkaudutaan D-day 1.9. taajamittain.

Työntekijät jalkautuivat joka taajamaan päivän aikana. Tapahtuma tavoitti 30–50 ihmistä/taajama. Tapahtumassa arvottiin toivon ämpäreitä ja jaettiin paperikarkkeja. Päivä oli onnistunut.

Pyhäinpäivän toivonhetket hautausmaalla.

Hautausmaakahvit laajeni Viinijärvelle ja Heinävedelle. Tapahtuma sai paljon kiitosta ja positiivista palautetta. Kävijöitä kohdattiin 80 joka taajamassa.

Kerran kuussa Sannin soppa eri taajamissa.

Kevään 2023 aikana iltasoppia toteutettiin Liperin alueella. Viinijärven alueella kävijöitä oli eniten kohderyhmää ajatellen (perheet). Haasteena oli vapaaehtoisten saaminen iltatapahtumaan.

Osallistuminen rovastikunnallisen erityisdiakonian viran kustannuksiin, 2 700 €.

Liperin seurakunta on osallistunut rovastikunnallisen erityisdiakonian viran kustannuksiin 2 679 €:lla.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 700		-16 467,22	13 767,22
Toimintakulut (ulkoiset)	250 300		260 219,75	-9 919,75
Toimintakate (ulkoisen)	247 600		243 752,53	3 847,47
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	81 533		103 035,00	-21 502,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	329 133		346 787,53	-17 654,53
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	104 875		83 209,65	21 665,35
Työalake (ulk. ja sis.)	434 008		429 997,18	4 010,82

1002420000 Perheneuvonta

Tehtäväalueeseen sisältyy Joensuun perheasiain neuvottelukeskuksesta ostettavat perheneuvontapalvelut.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	12 000		14 176,14	-2 176,14
Toimintakate (ulkoinen)	12 000		14 176,14	-2 176,14
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	12 000		14 176,14	-2 176,14
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	5 083		2 605,40	2 477,60
Työälakate (ulk. ja sis.)	17 083		16 781,54	301,46

1002430000 Sairaalasielunhoito

Tehtäväalueeseen sisältyy seurakunnan osuus sairaalasielunhoidon menoista, joista suurin osuus on sairaalapappien palkkausmenoja.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	9 000		9 030,00	-30,00
Toimintakate (ulkoinen)	9 000		9 030,00	-30,00
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	9 000		9 030,00	-30,00
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	3 812		1 659,62	2 152,38
Työälakate (ulk. ja sis.)	12 812		10 689,62	2 122,38

1002550000 Sielunhoito**Työalan tehtävä:**

Kirkkojärjestys 3 luku 22 §: "Seurakunnan tulee alueellaan huolehtia sielunhoidosta sekä tarjota tilaisuus yksityiseen rikkiin. Tämä on erityisesti seurakunnan papin ja lehtorin tehtävä, mutta kuuluu myös muille seurakunnan jäsenille."

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Sielunhoidolliset tilanteet kuuluvat seurakuntalaisten kohtaamiseen jokaisessa työmuodossa jo luonnostaan.

Sielunhoidolliset tilanteet ovat kuuluneet seurakuntalaisten kohtaamiseen jokaisessa työmuodossa luonnostaan. Sielunhoitokeskusteluja käydään muun muassa erilaisten henkilökohtaisten kohtaamisten kuten yksityisehtoilisten sekä eri tilaisuuksien ja kirkollisten toimitusten yhteydessä sekä puhelimitse.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Yliitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-19,76	19,76
Toimintakulut (ulkoiset)	30 670		27 628,65	3 041,35
Toimintakate (ulkoisen)	30 670		27 608,89	3 061,11
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	30 670		27 608,89	3 061,11
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	12 991		7 477,67	5 513,33
Työalakate (ulk. ja sis.)	43 661		35 086,56	8 574,44

1002600000 Lähetys**Työalan tehtävä:**

Seurakunnassa lähetystyön tehtävänä on ylläpitää lähetysasiaa mm. piirien ja erilaisten tapahtumien kautta. Lähetystyöhön kuuluu rahavarojen kerääminen lähetysjärjestöjen toiminnan tukemiseksi ja rukoileminen koko lähetystyön ja oman seurakunnan nimikkolähetien ja -kohteiden puolesta.

Liperin seurakunnan nimikkolähetit ja -kohteet: Arja Koskinen Nicaraguassa (Suomen Lähetysseura), Anne Tuovinen (Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys, joulukuuhun saakka) ja Intian raamattutyö (Suomen Piipiaseura).

Työalan toiminnan talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Kansanlähetysten uuden nimikkolähetin ottaminen vuoden 2023 alusta alkaen, koska Sadeharjut palasivat kotimaahan syksyllä 2022.

Saimme uuden nimikkolähetin FM, opettaja ja työnohjaaja Anne Tuovisen. Hän toimi kristillisen media-talon SAT-7:n työyhteydessä kehittäen lähes kahdensadan paikallisen työntekijän henkilöstökoulutusta ja mentorointia. Anne oli myös Kansanlähetysten Kyproksella asuvien mediatyöntekijöiden ja Papua Uudessa-Guineassa asuvien raamatunkäännöstyöntekijöiden esihenkilö. Suomen ev.lut. Kansanlähetys ilmoitti Annen työsuhteen päättymisestä 30.4.2024. Hän on palannut kotimaahan joulukuussa 2023.

Seurakunnassa toimivien lähetys-/srk-piirien tukeminen.

Seurakunta- ja lähetyspiirit kokoontuivat Leppälahdessa ja Kaatamossa. Näissä piireissä on pidetty esillä lähetystyöhön kuuluvia asioita. Niissä on muun muassa luettu nimikkolähetin kirjeitä ja kerätty arpajaisilla tai kahvirahana varoja lähetystyöhön.

Lähetystyötä tuetaan myös monissa muissa seurakunnan piireissä, kuten Liperin askartelu- ja käsityöpiirissä, Viinijärven piirakkapiirissä, Ylämyllyn seurakuntakerhossa ja raamattupiireissä.

Yhteistyö eri työalojen kanssa: järjestetään lähettivierailuja 1–2 kertaa vuodessa kouluihin, kerhoihin ja aikuisten ryhmiin.

Seurakuntapiirissä on käynyt lähetystyöntekijä kertomassa Raamatun käännöstyöstä.

Virallisen lähetysseuran viettäminen lokakuun 2. sunnuntaina.

Lähettimme Anne Tuovinen vieraili 10.9. seurakuntamme lähetyspyhässä Liperin kirkossa ja lähetystilaisuudessa HerranKukkarossa.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-100,00	100,00
Toimintakulut (ulkoiset)	25 040		22 672,13	2 367,87
Toimintakate (ulkoisen)	25 040		22 572,13	2 467,87
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	16 119		23 138,00	-7 019,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	41 159		45 710,13	-4 551,13
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	10 606		8 949,69	1 656,31
Työalakatte (ulk. ja sis.)	51 765		54 659,82	-2 894,82

1002700000 Kansainvälinen diakoniatyö

Tehtäväalueeseen sisältyvät avustukset Kirkon Ulkomaanavulle (1 500 €) ja Sakun ystävyysseurakunnalle Virossa (1 000 €).

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	2 500		2 500,00	0,00
Toimintakate (ulkoinen)	2 500		2 500,00	0,00
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	2 500		2 500,00	0,00
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	1 059		459,47	599,53
Työalakate (ulk. ja sis.)	3 559		2 959,47	599,53

1002900000 Muu seurakuntatyö

Tehtäväalueeseen sisältyvät osuudet kehitysvammaisten sielunhoitotyöhön (12 581 €) ja ammattikasvatus-työhön (6 559 €), avustus Toimelan kehitysvammaisten leiritoimintaan (400 €) sekä menot omassa seurakunnassa tehtävään vapaaehtoistyöhön sekä ystävyysseurakuntatoimintaan.

Työalan toiminnan talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut vuonna 2023:**Vapaaehtoistoiminnan tehtävässä tukeminen.**

Kaikkien piirien ja ryhmien vapaaehtoiset vetäjät ovat pitäneet yhteyttä seurakunnan työntekijöihin ja työntekijät heihin. Työntekijät ovat myös pyydettyä vierailleet piireissä ja ryhmissä.

Helatorstaina Liperin ja Heinäveden alueiden vapaaehtoisten yhteinen kiitosjuhla ja muistaminen lahjalla.

Vapaaehtoisten kirkkopyhä ja kirkkokahvit järjestettiin 18.5. helatorstaina Liperin kirkossa ja Maan mesun yhteydessä Heinäveden kirkossa. Vapaaehtoiset saivat lahjaksi kuusentaimet.

Kiitosretki vapaaehtoisille.

Lähetysten ja diakonian vapaaehtoisille järjestettiin 7.6. kiitosretki Polvijärvelle.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	25 050		24 287,49	762,51
Toimintakate (ulkoinen)	25 050		24 287,49	762,51

Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	25 050		24 287,49	762,51
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	10 610		4 463,75	6 146,25
Työalakatte (ulk. ja sis.)	35 660		28 751,24	6 908,76

2 SEURAKUNTATYÖ YHTEENSÄ

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-23 100		-62 448,05	39 348,05
Toimintakulut (ulkoiset)	1 267 370		1 305 052,90	-37 682,90
Toimintakate (ulkoinen)	1 244 270		1 242 604,85	1 665,15
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	616 760		835 213,00	-218 453,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	1 861 030		2 077 817,85	-216 787,85
Poistot ja arvonalent.			1 281,23	-1 281,23
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			337,57	-337,57
Sisäiset vyörytyserät	527 031		476 823,34	50 207,66
Työalakatte (ulk. ja sis.)	2 388 061		2 556 259,99	-168 198,99

PL 4 HAUTAUSTOIMI

Kirkkojärjestyksen 17 luvun 1 §:n mukaan seurakunnalla tulee olla oma tai toisen seurakunnan tai seurakuntayhtymän kanssa yhteinen hautausmaa taikka oikeus käyttää muuta vihittyä hautausmaata.

Liperin seurakunnassa on kolme hautausmaata Liperin kirkonkylällä (vanha hautausmaa eli kirkon hautausmaa, keskimäinen hautausmaa ja uusi hautausmaa), yksi hautausmaa Viinijärvellä, neljä hautausmaata Heinäveden kirkonkylällä, kaksi hautausmaata Palokissa ja yksi hautausmaa Petrumassa. Hautaus-toimilain mukainen tunnustukseton hauta-alue sijaitsee Joensuun seurakuntayhtymän Joensuun hautausmaalla.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Neljän vakinaisen hautaus-toimen työntekijän, kesätyöntekijöiden ja urakoitsijan avulla pidetään hautausmaat hyvässä kunnossa.

Hautausmaat on resurssien puitteissa pidetty hyvässä kunnossa. Kirkkoneuvosto suoritti hautausmaiden katselmuksen 27.9.2023.

Laajentuneen seurakunnan ”sisäänajon” jatkaminen.

Seurakuntaliitoksen myötä seurakunnan hautausmaiden määrä lisääntyi huomattavasti. Hautaustoimen käytäntöjä on yhdenmukaistettu esim. hinnastojen osalta.

Haudankaivupalvelujen kilpailuttaminen.

P-K:n hankintatoimi kilpailutti Heinäveden haudankaivupalvelut, urakoitsijaksi valittiin Kotityö Turunen Oy. (Liperin ja Viinijärven haudankaivu toteutetaan omana työnä.)

	TP-2018	TP-2019	TP-2020	TP-2021	TP-2022	TP-2023
Hautauksia kpl	103	105	115	108	214	193
Hautaustoimen nettomenot / srk:n jäsen (€)	19,18	22,88	20,92	21,10	26,59	32,37
Hautaustoimen nettomenot / hautaus (€)	1 664	1 922	1 583	1 684	1 335	1 764

Vuoden 2023 hautauksista uurnahautauksia oli 88 kpl eli n. 46 % (v. 2022 35 %, v. 2021 44 %).

Hautausmaakiinteistöt (1004030100–1004030200)

1004030100 Hautausmaakiinteistöt Liperi

Hautausmaakiinteistöt Liperi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestareiden palkkausmenoista, Liperin hautausmaiden kesätyöntekijöiden palkkausmenot sekä Liperin hautausmaakiinteistöjen, koneiden ja kaluston hoitoon ja vuosikunnostukseen liittyvät menot. Tuloina ovat hautasijamaksut.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-27 700		-27 850,00	150,00
Toimintakulut (ulkoiset)	105 780		110 815,73	-5 035,73
Toimintakate (ulkoisen)	78 080		82 965,73	-4 885,73
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	27 580		31 191,00	-3 611,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	105 660		114 156,73	-8 496,73
Poistot ja arvonalent.	25 790		30 168,28	-4 378,28
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			6 829,42	-6 829,42
Sisäiset vyörytyserät	33 072		38 863,23	-5 791,23
Työalake (ulk. ja sis.)	164 522		190 017,66	-25 495,66

1004030200 Hautausmaakiinteistöt Viinijärvi

Hautausmaakiinteistöt Viinijärvi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestareiden palkkausmenoista, Viinijärven hautausmaan kesätyöntekijöiden palkkausmenot, Viinijärven hautausmaakiinteistöjen, koneiden ja kaluston hoitoon ja vuosikunnostukseen liittyvät menot. Tuloina ovat hautasijamaksut.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-15 100		-15 600,00	500,00
Toimintakulut (ulkoiset)	80 180		59 021,91	21 158,09
Toimintakate (ulkoisen)	65 080		43 421,91	21 658,09
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	14 450		11 503,00	2 947,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	79 530		54 924,91	24 605,09
Poistot ja arvonalent.	7 400		10 227,17	-2 827,17
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			1 637,76	-1 637,76
Sisäiset vyörytyserät	27 566		18 784,89	8 781,11
Työalalake (ulk. ja sis.)	114 496		85 574,73	28 921,27

1004030300 Hautausmaakiinteistöt Heinävesi

Hautausmaakiinteistöt Heinävesi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestarin palkkausmenoista, Heinäveden hautausmaiden kesätyöntekijöiden palkkausmenot, urakoitsijan korvaukset sekä Heinäveden hautausmaakiinteistöjen, koneiden ja kaluston hoitoon ja vuosikunnostukseen liittyvät menot. Tuloina ovat hautasijamaksut.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-42 000		-35 630,00	-6 370,00
Toimintakulut (ulkoiset)	123 540		161 196,83	-37 656,83
Toimintakate (ulkoisen)	81 540		125 566,83	-44 026,83
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	12 730		28 709,00	-15 979,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	94 270		154 275,83	-60 005,83
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	34 538		40 276,26	-5 738,26
Työalalake (ulk. ja sis.)	128 808		194 552,09	-65 744,09

Varsinainen hautaus toimi (1004040100–1004040200)**1004040100 Varsinainen hautaus toimi Liperi**

Varsinainen hautaus toimi Liperi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestareiden ja taloustoimiston toimistosihteerin palkkausmenoista. Tuloina ovat hautausmaksut.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-13 150		-15 539,35	2 389,35
Toimintakulut (ulkoiset)	61 100		55 243,46	5 856,54
Toimintakate (ulkoisen)	47 950		39 704,11	8 245,89
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	47 950		39 704,11	8 245,89
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	20 310		14 220,33	6 089,67
Työalakatte (ulk. ja sis.)	68 260		53 924,44	14 335,56

1004040200 Varsinainen hautaus toimi Viinijärvi

Varsinainen hautaus toimi Viinijärvi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestareiden palkkausmenoista. Tuloina ovat hautausmaksut.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 100		-4 446,45	-653,55
Toimintakulut (ulkoiset)	24 290		26 682,36	-2 392,36
Toimintakate (ulkoisen)	19 190		22 235,91	-3 045,91
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	19 190		22 235,91	-3 045,91
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	8 128		6 937,54	1 190,46
Työalakatte (ulk. ja sis.)	27 318		29 173,45	-1 855,45

1004040300 Varsinainen hautaus toimi Heinävesi

Varsinainen hautaus toimi Heinävesi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestarin palkkausmenoista ja urakoitsijan korvaukset. Tuloina ovat hautausmaksut.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-12 200		-9 542,91	-2 657,09
Toimintakulut (ulkoiset)	30 010		36 173,41	-6 163,41
Toimintakate (ulkoisen)	17 810		26 630,50	-8 820,50
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	17 810		26 630,50	-8 820,50
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	7 544		7 690,99	-146,99
Työalake (ulk. ja sis.)	25 354		34 321,49	-8 967,49

4 HAUTAUSTOIMI YHTEENSÄ

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-115 250		-108 608,71	-6 641,29
Toimintakulut (ulkoiset)	424 900		449 133,70	-24 233,70
Toimintakate (ulkoisen)	309 650		340 524,99	-30 874,99
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	54 760		71 403,00	-16 643,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	364 410		411 927,99	-47 517,99
Poistot ja arvonalent.	33 190		40 395,45	-7 205,45
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			8 467,18	-8 467,18
Sisäiset vyörytyserät	131 158		126 773,24	4 384,76
Työalake (ulk. ja sis.)	528 758		587 563,86	-58 805,86

PL 5 KIINTEISTÖTOIMI

Työalan tehtävä:

Kiinteistötoimen tehtävänä on tukea seurakuntatyötä ylläpitämällä ja korjaamalla seurakunnan toiminnassa tarvittavia kiinteistöjä sekä toteuttaa seurakuntatyön eri tilaisuuksiin ja toimintamuodoille ruoka- ja kahvipalvelut tarjoiluineen sekä huolehtia seurakunnan kiinteistöjen siivouspalveluista.

Työalan toiminnan ja talouden painopisteet ja tärkeimmät tavoitteet sekä tunnusluvut v. 2023:

Tavoitteena on pitää kiinteistöt toimintaa palvelevassa hyvässä kunnossa.

Kiinteistöt on pidetty seurakunnan varsinaista toimintaa palvelevassa kunnossa. 23.10. Heinäveden kirkossa havaittiin mittava vesivahinko, jonka korjaustyöt kestävät maaliskuun 2024 loppuun.

Laajentuneen seurakunnan ”sisäänajon” jatkaminen.

Seurakuntaliitoksen myötä seurakunnan kiinteistöjen määrä lisääntyi huomattavasti. Kiinteistötoimen käytäntöjä on yhdenmukaistettu esim. hinnastojen osalta.

Kirkot (1005020100–1005020300)

1005020100 Kirkko Liperi

Kirkko Liperi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestareiden palkkausmenoista, kirkon suursiivoojien, kesäsuntion ja kirkon esittelijän palkkausmenot sekä kiinteistön kunnossapitomenot. Tuloina ovat kirkon käyttökorkorvausmaksut sekä sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-600		-524,19	-75,81
Toimintakulut (ulkoiset)	84 750		82 354,35	2 395,65
Toimintakate (ulkoinen)	84 150		81 830,16	2 319,84
Toimintatuotot (sisäiset)	-106 460		-114 539,00	8 079,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-22 310		-32 708,84	10 398,84
Poistot ja arvonalent.	22 310		22 307,13	2,87
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			9 098,82	-9 098,82
Sisäiset vyörytyserät			1 302,80	-1 302,80
Työalake (ulk. ja sis.)	0		-0,09	0,09

1005020200 Kirkko Viinijärvi

Kirkko Viinijärvi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestareiden, emäntä-siivoojien ja talonmies-siivoojan palkkausmenoista, kesäsuntion palkkausmenot sekä kirkko-seurakuntatalon kunnossapitomenot. Tuloina ovat srk-salin vuokratulot sekä sisäiset vuokratulot.

Kirkko-seurakuntatalon alakerran sisäilmaongelmien vuoksi toiminnot siirrettiin yläkertaan v. 2018. Diakoniatyölle on vuokrattu toimisto Viinijärven entisen linja-autoaseman tiloista.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 000		-4 673,39	673,39
Toimintakulut (ulkoiset)	80 210	2 000	81 382,31	827,69
Toimintakate (ulkoinen)	76 210	2 000	76 708,92	1 501,08
Toimintatuotot (sisäiset)	-93 440		-101 063,00	7 623,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-17 230	2 000	-24 354,08	9 124,08
Poistot ja arvonalent.	17 230		17 228,98	1,02
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			4 571,33	-4 571,33
Sisäiset vyörytyserät			2 553,57	-2 553,57
Työalake (ulk. ja sis.)	0	2 000	-0,20	2 000,20

1005020300 Kirkko Heinävesi

Kirkko Heinävesi -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestarin palkkausmenoista, suntion sijaisten ja kirkon esittelijän palkkausmenot sekä kirkon kunnossapitomenot. Tuloina ovat kirkon käyttökorvausmaksut sekä sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 000		-4 415,00	2 415,00
Toimintakulut (ulkoiset)	73 190	55 000	184 816,54	-56 626,54
Toimintakate (ulkoinen)	71 190	55 000	180 401,54	-54 211,54
Toimintatuotot (sisäiset)	-94 190		-208 870,00	114 680,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-23 000	55 000	-28 468,46	60 468,46
Poistot ja arvonalent.	23 000		23 001,99	-1,99
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			4 242,86	-4 242,86
Sisäiset vyörytyserät			1 223,44	-1 223,44
Työalake (ulk. ja sis.)	0	55 000	-0,17	55 000,17

1005020310 Kolarin rahasto

Kolarin rahasto on testamenttirahasto, jonka varoja tulee käyttää Liisa ja Toivo Kolarin haudanhoitoon sekä Heinäveden kirkon korjaukseen ja maalaukseen. Rahaston varoihin sisältyy asunto-osake.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 800		-5 940,00	-860,00
Toimintakulut (ulkoiset)	6 800		5 940,00	860,00
Toimintakate (ulkoisen)	0		0,00	0,00
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalake (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

Seurakuntatalot (1005030200–1005030400)**1005030200 Seurakuntatalo Ylämylly**

Seurakuntatalo Ylämylly -tehtäväalue sisältää osan talonmies-siivoojien ja emäntä-siivoojien palkkausmenoista sekä kiinteistön kunnossapitomenot. Tuloina ovat srk-salin vuokratulot sekä sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 500		-3 177,41	677,41
Toimintakulut (ulkoiset)	96 620		105 144,79	-8 524,79
Toimintakate (ulkoisen)	94 120		101 967,38	-7 847,38
Toimintatuotot (sisäiset)	-125 930		-167 401,00	41 471,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-31 810		-65 433,62	33 623,62
Poistot ja arvonalent.	31 810		31 812,30	-2,30
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			30 143,40	-30 143,40
Sisäiset vyörytyserät			3 478,28	-3 478,28
Työalake (ulk. ja sis.)	0		0,36	-0,36

1005030300 Heinäveden srk-koti

Heinäveden srk-koti -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestarin ja lastenohjaajan palkkausmenoista sekä kiinteistön kunnossapitomenot. Tuloina ovat srk-salin vuokratulot sekä sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 500		-3 676,51	176,51
Toimintakulut (ulkoiset)	50 480	4 000	65 885,21	-11 405,21
Toimintakate (ulkoinen)	46 980	4 000	62 208,70	-11 228,70
Toimintatuotot (sisäiset)	-69 800		-91 708,00	21 908,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-22 820	4 000	-29 499,30	10 679,30
Poistot ja arvonalent.	22 820		21 543,55	1 276,45
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			6 865,11	-6 865,11
Sisäiset vyörytyserät			1 090,75	-1 090,75
Työälakate (ulk. ja sis.)	0	4 000	0,11	3 999,89

1005030400 Karvion srk-koti

Karvion srk-koti -tehtäväalue sisältää osan seurakuntamestarin palkkausmenoista sekä kiinteistön kunnossapitomenot. Tuloina ovat asuin- ja liikeyhteistöjen vuokratulot, srk-salin vuokratulot sekä sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-34 450		-40 096,76	5 646,76
Toimintakulut (ulkoiset)	30 710	9 000	36 357,00	3 353,00
Toimintakate (ulkoinen)	-3 740	9 000	-3 739,76	8 999,76
Toimintatuotot (sisäiset)			-882,00	882,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-3 740	9 000	-4 621,76	9 881,76
Poistot ja arvonalent.	3 740		3 739,76	0,24
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			588,40	-588,40
Sisäiset vyörytyserät			293,63	-293,63
Työälakate (ulk. ja sis.)	0	9 000	0,03	8 999,97

1005030410 Tolvasen rahasto

Tolvasen rahasto on testamenttirahasto, jonka varoja tulee käyttää ensisijaisesti Aura Tolvasen sukulahaudan hoitoon, Petruman hautausmaan kunnossapitoon ja Karvion seurakuntasalin kunnossapitoon. Testamenttiin sisältyy Uutela niminen metsätila kooltaan 172,5 ha.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-9 320		-86 171,42	76 851,42
Toimintakulut (ulkoiset)	9 320		88 621,12	-79 301,12
Toimintakate (ulkoinen)	0		2 449,70	-2 449,70
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	0		2 449,70	-2 449,70
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		2 449,70	-2 449,70

Leiri- ja kurssikeskukset (1005050100–1005050200)**1005050100 Kuoringan leirikeskus**

Kuoringan leirikeskus -tehtäväalue sisältää osan emäntä-siivoojien ja talonmies-siivoojien palkkausmenoista, kesä- ja tilapäisten apulaisten palkkausmenot sekä kiinteistön kunnossapitomenot. Tuloina ovat ruoka- ja majoitusmyyntitulot, sali- ja saunavuokrat sekä sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 500		-19 404,69	14 904,69
Toimintakulut (ulkoiset)	123 370	15 000	156 682,94	-18 312,94
Toimintakate (ulkoinen)	118 870	15 000	137 278,25	-3 408,25
Toimintatuotot (sisäiset)	-125 650		-152 913,00	27 263,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-6 780	15 000	-15 634,75	23 854,75
Poistot ja arvonalent.	6 780		6 781,67	-1,67
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			2 515,75	-2 515,75
Sisäiset vyörytyserät			6 337,49	-6 337,49
Työalakate (ulk. ja sis.)	0	15 000	0,16	14 999,84

1005050200 Partiomaja

Partiomajan hallintaoikeus ja ylläpitovelvollisuus siirtyivät Partiolippukunta Kokkoveikot ry:lle 16.2.2021.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Yliitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	50		44,18	5,82
Toimintakate (ulkoinen)	50		44,18	5,82
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	50		44,18	5,82
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalakate (ulk. ja sis.)	50		44,18	5,82

Muut kiinteistöt (1005060100–1005060200)**1005060100 Pappila-virastotalo**

Pappila-virastotalo-tehtäväalue sisältää osan talonmies-siivoajan palkkausmenoista sekä kiinteistön kunnossapitomenot. Tuloina ovat sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Yliitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	23 660		21 036,67	2 623,33
Toimintakate (ulkoinen)	23 660		21 036,67	2 623,33
Toimintatuotot (sisäiset)	-27 540		-27 381,00	-159,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-3 880		-6 344,33	2 464,33
Poistot ja arvonalent.	3 880		3 881,42	-1,42
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			1 738,49	-1 738,49
Sisäiset vyörytyserät			724,34	-724,34
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		-0,08	0,08

1005060200 HerranKukkaro

HerranKukkaro-tehtäväalue sisältää osan talonmies-siivoojien ja emäntä-siivoojien palkkausmenoista sekä kiinteistön vuokramenot. Tuloina ovat ulkoiset ja sisäiset vuokratulot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 500		-2 410,36	-89,64
Toimintakulut (ulkoiset)	58 690		64 398,24	-5 708,24
Toimintakate (ulkoinen)	56 190		61 987,88	-5 797,88
Toimintatuotot (sisäiset)	-56 190		-63 548,00	7 358,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	0		-1 560,12	1 560,12
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät			1 560,33	-1 560,33
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		0,21	-0,21

1005060300 Onnelan pientalo

Onnelan pientalo -tehtäväalue sisältää kiinteistön sähkö- ja muut kulut. Kiinteistö jäi tyhjilleen v. 2019 ja sitä on yritetty myydä. Rakennus on purkukuntoinen.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-100,00	100,00
Toimintakulut (ulkoiset)	300		47,12	252,88
Toimintakate (ulkoinen)	300		-52,88	352,88
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	300		-52,88	352,88
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalakate (ulk. ja sis.)	300		-52,88	352,88

1005060400 Rantalehto

Rantalehto on lahjoituksena saatu kesämökki rantatontteineen. Kohde myydään v. 2024.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	1 100		1 082,70	17,30
Toimintakate (ulkoinen)	1 100		1 082,70	17,30
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	1 100		1 082,70	17,30
Poistot ja arvonalent.	1 920		1 916,67	3,33
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			673,32	-673,32
Sisäiset vyörytyserät				
Työalakate (ulk. ja sis.)	3 020		3 672,69	-652,69

Asuinkiinteistöt ja -osakkeet (1005200100–1005200300)**1005200100 Ruispolku**

Ruispolku -tehtäväalue sisältää Ylämyllyn Ruispolulla sijaitsevan asuinosaan vuokratuotot ja vastikemenot.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 850		-4 653,36	803,36
Toimintakulut (ulkoiset)	1 200		1 432,86	-232,86
Toimintakate (ulkoinen)	-2 650		-3 220,50	570,50
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-2 650		-3 220,50	570,50
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalakate (ulk. ja sis.)	-2 650		-3 220,50	570,50

1005200200 Mäkihovi

Heinäveden Knuutilantiellä sijaitseva asuinhuoneisto myytiin alkuvuodesta 2023. Toimintakuluihin on kirjattu myyntitappiona huoneiston tasearvon ja myyntihinnan erotus.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 800	7 800	-24,20	24,20
Toimintakulut (ulkoiset)	3 600		19 324,64	-15 724,64
Toimintakate (ulkoisen)	-4 200	7 800	19 300,44	-15 700,44
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-4 200	7 800	19 300,44	-15 700,44
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalake (ulk. ja sis.)	-4 200	7 800	19 300,44	-15 700,44

1005200300 Mäntyrinne

Mäntyrinne -tehtäväalue sisältää Heinäveden Honkakujalla sijaitsevan asuinosa-akkeen vastike- ja muut menot. Huoneisto on myytävänä.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 400	2 200		-3 200,00
Toimintakulut (ulkoiset)	2 450		3 726,88	-1 276,88
Toimintakate (ulkoisen)	-2 950	2 200	3 726,88	-4 476,88
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-2 950	2 200	3 726,88	-4 476,88
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät				
Työalake (ulk. ja sis.)	-2 950	2 200	3 726,88	-4 476,88

1005310000 Metsätalous

Metsätalous-tehtäväalue sisältää mm. menot metsänhoitotöihin. Tuloina ovat puunmyyntitulot ja maanvuokrat. Uutela-tilan metsätulot ja menot metsänhoitotöihin kirjataan Tolvasen rahasto -kustannuspaikalle.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-86 600	8 000	-3 524,99	-75 075,01
Toimintakulut (ulkoiset)	30 700		9 740,78	20 959,22
Toimintakate (ulkoinen)	-55 900	8 000	6 215,79	-54 115,79
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-55 900	8 000	6 215,79	-54 115,79
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			105,39	-105,39
Sisäiset vyörytyserät			1 809,61	-1 809,61
Työalake (ulk. ja sis.)	-55 900	8 000	8 130,79	-56 030,79

1005400000 Muu kiinteistötoimi

Muu kiinteistötoimi -tehtäväalue sisältää seurakunnan kiinteistötoimesta maksettavan kunnallisveron.

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	5 300		14 769,44	-9 469,44
Toimintakate (ulkoinen)	5 300		14 769,44	-9 469,44
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	5 300		14 769,44	-9 469,44
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät			2 714,41	-2 714,41
Työalake (ulk. ja sis.)	5 300		17 483,85	-12 183,85

5 KIINTEISTÖTOIMI YHTEENSÄ

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-173 820	18 000	-178 792,28	22 972,28
Toimintakulut (ulkoiset)	682 500	85 000	942 787,77	-175 287,77
Toimintakate (ulkoisen)	508 680	103 000	763 995,49	-152 315,49
Toimintatuotot (sisäiset)	-699 200		-928 305,00	229 105,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-190 520	103 000	-164 309,51	76 789,51
Poistot ja arvonalent.	133 490		132 213,47	1 276,53
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			60 542,87	-60 542,87
Sisäiset vyörytyserät			23 088,65	-23 088,65
Työalakate (ulk. ja sis.)	-57 030	103 000	51 535,48	-5 565,48

Käyttötalousosa yhteensä

1 YLEISHALLINTO

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)			-107,25	107,25
Toimintakulut (ulkoiset)	84 140		68 869,17	15 270,83
Toimintakate (ulkoisen)	84 140		68 761,92	15 378,08
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	84 140		68 761,92	15 378,08
Poistot ja arvonalent.				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-84 140		-68 761,92	-15 378,08
Työalakate (ulk. ja sis.)	0		0,00	0,00

2 SEURAKUNTATYÖ

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-23 100		-62 448,05	39 348,05
Toimintakulut (ulkoiset)	1 267 370		1 305 052,90	-37 682,90
Toimintakate (ulkoisen)	1 244 270		1 242 604,85	1 665,15
Toimintatuotot (sisäiset)				

Toimintakulut (sisäiset)	616 760		835 213,00	-218 453,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	1 861 030		2 077 817,85	-216 787,85
Poistot ja arvonalent.			1 281,23	-1 281,23
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			337,57	-337,57
Sisäiset vyörytyserät	527 031		476 823,34	50 207,66
Työalakate (ulk. ja sis.)	2 388 061		2 556 259,99	-168 198,99

4 HAUTAUSTOIMI

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-115 250		-108 608,71	-6 641,29
Toimintakulut (ulkoiset)	424 900		449 133,70	-24 233,70
Toimintakate (ulkoinen)	309 650		340 524,99	-30 874,99
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	54 760		71 403,00	-16 643,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	364 410		411 927,99	-47 517,99
Poistot ja arvonalent.	33 190		40 395,45	-7 205,45
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			8 467,18	-8 467,18
Sisäiset vyörytyserät	131 158		126 773,24	4 384,76
Työalakate (ulk. ja sis.)	528 758		587 563,86	-58 805,86

5 KIINTEISTÖTOIMI

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-173 820	18 000	-178 792,28	22 972,28
Toimintakulut (ulkoiset)	682 500	85 000	942 787,77	-175 287,77
Toimintakate (ulkoinen)	508 680	103 000	763 995,49	-152 315,49
Toimintatuotot (sisäiset)	-699 200		-928 305,00	229 105,00
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (ulk. ja sis.)	-190 520	103 000	-164 309,51	76 789,51
Poistot ja arvonalent.	133 490		132 213,47	1 276,53
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			60 542,87	-60 542,87
Sisäiset vyörytyserät			23 088,65	-23 088,65
Työalakate (ulk. ja sis.)	-57 030	103 000	51 535,48	-5 565,48

KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintatuotot (ulkoiset)	-319 170	18 000	-357 098,21	55 928,21
Toimintakulut (ulkoiset)	2 785 780	85 000	3 066 560,42	-195 780,42
Toimintakate (ulkoisen)	2 466 610	103 000	2 709 462,21	-139 852,21
Toimintatuotot (sisäiset)	-699 200		-928 305,00	229 105,00
Toimintakulut (sisäiset)	699 200		928 305,00	-229 105,00
Toimintakate (ulk. ja sis.)	2 466 610	103 000	2 709 462,21	-139 852,21
Poistot ja arvonalent.	166 680		173 890,15	-7 210,15
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut			71 292,23	-71 292,23
Sisäiset vyörytyserät	-1		0,00	-1,00
Työalake (ulk. ja sis.)	2 633 289	103 000	2 954 644,59	-218 355,59

2.1.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	TA muutokset	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-1 380 807,15	-1 018 370,00	18 000,00	-1 285 403,21	285 033,21	128,5
Korvaukset	-117 705,68	-67 850,00		-117 314,20	49 464,20	172,9
Myyntituotot	-10 896,95	-6 500,00		-18 281,16	11 781,16	281,2
Maksutuotot	-68 499,64	-59 500,00		-74 004,72	14 504,72	124,4
Vuokratuotot	-39 272,16	-44 200,00	10 000,00	-35 547,15	1 347,15	103,9
Metsätalouden tuotot	-187 494,70	-85 000,00	8 000,00	-87 788,92	10 788,92	114,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-76 322,85	-49 120,00		-17 345,36	-31 774,64	35,3
Tuet ja avustukset	-8 992,69	-7 000,00		-6 473,95	-526,05	92,5
Muut toimintatuotot	-952,48			-342,75	342,75	0,0
Sisäiset tuotot	-870 670,00	-699 200,00		-928 305,00	229 105,00	132,8
Toimintakulut	3 611 612,93	3 484 980,00	85 000,00	3 994 865,42	-424 885,42	111,9
Henkilöstökulut	1 563 006,17	1 639 360,00		1 672 257,93	-32 897,93	102,0
Palkat ja palkkiot	1 281 630,41	1 320 740,00		1 368 192,88	-47 452,88	103,6
Henkilösivukulut	293 652,48	318 620,00		319 827,69	-1 207,69	100,4
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-12 276,72			-15 762,64	15 762,64	0,0
Palvelujen ostot	666 554,45	620 390,00	85 000,00	821 382,76	-115 992,76	116,4
Vuokrakulut	66 041,20	70 650,00		61 164,69	9 485,31	86,6
Sisäiset vuokrakulut	870 670,00	699 200,00		928 305,00	-229 105,00	132,8
Aineet ja tarvikkeet	360 841,16	370 060,00		370 568,07	-508,07	100,1
Ostot tilikauden aikana	360 841,16	370 060,00		370 568,07	-508,07	100,1
Annetut avustukset	41 494,33	43 900,00		49 199,53	-5 299,53	112,1
Muut toimintakulut	43 005,62	41 420,00		91 987,44	-50 567,44	222,1
TOIMINTAKATE	2 230 805,78	2 466 610,00	103 000,00	2 709 462,21	-139 852,21	105,4
Kirkollisvero tulot	-2 417 011,17	-2 422 000,00	-230 000,00	-2 686 384,74	34 384,74	101,3

Valtionrahoitus	-300 612,00	-305 000,00		-306 435,00	1 435,00	100,5
Verotuskulut	37 814,45	39 000,00		37 670,61	1 329,39	96,6
Kirkon rahastomaksut	214 383,00	217 500,00		219 426,00	-1 926,00	100,9
Rahoitustuotot- ja kulut	27 597,82	-9 700,00		-26 176,79	16 476,79	269,9
Korkotuotot	-397,38			-13 751,69	13 751,69	0,0
Muut rahoitustuotot	-12 447,28	-10 000,00		-8 843,87	-1 156,13	88,4
Sisäiset korkotuotot	-72 509,70			-71 292,23	71 292,23	0,0
Arvonalentumiset sijoituksista	27 310,84			1 900,00	-1 900,00	0,0
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista				-7 254,45	7 254,45	0,0
Korkokulut	305,79	300,00		1 761,22	-1 461,22	587,1
Muut rahoituskulut	12 825,85			12,00	-12,00	0,0
Sisäiset korkokulut	72 509,70			71 292,23	-71 292,23	0,0
VUOSIKATE	-207 022,12	-13 590,00	-127 000,00	-52 437,71	-88 152,29	37,3
Poistot ja arvonalentumiset	279 359,61	166 680,00		173 890,15	-7 210,15	104,3
Suunnitelman mukaiset poistot	279 359,61	166 680,00		173 890,15	-7 210,15	104,3
Sisäiset vyörytyserät	0,00	-1,00		0,00	-1,00	0,0
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00			0,00	0,00	0,0
Tuotot	-88 150,21			-89 316,99	89 316,99	0,0
Kulut	88 795,24			85 986,49	-85 986,49	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon	-645,03			3 330,50	-3 330,50	0,0
TILIKAUDEN TULOS	72 337,49	153 089,00	-127 000,00	121 452,44	-95 363,44	465,5
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 776,01	-1 400,00		-1 776,01	376,01	126,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	70 561,48	151 689,00	-127 000,00	119 676,43	-94 987,43	484,7

Verotulojen erittely

Vuosi	Kirkollisvero-%	Kirkollisvero €	Valtion rahoitus €
2023	1,60	2 686 384,74	306 435,00
2022	1,60	2 417 011,17	300 612,00
2021	1,60	1 902 452,77	236 160,00
2020	1,60	1 855 588,74	234 624,00
2019	1,60	1 859 270,46	231 408,00

2.1.3. Investointiosan toteutuminen

	TA-2023	TA-muutos	Toteutuma	Ylitys/alitus
RAKENNUKSET				
- Liperin kirkon kirkkosalin takaosan muutostyöt (kahvio-, kokous-, leikkitala), kustannusarvio 70 000 €, hankkeen siirtyminen vuodelle 2024				
Tulot	0	0	0	0
Menot	70 000	-70 000	0	0
Netto	70 000	-70 000	0	0
- Liperin kirkon invaluisikat ja pääsisäänkäynti, kustannusarvio 250 000 €, hankkeen siirtyminen tuleville vuosille				
Tulot	0	0	0	0

			66	
Menot	250 000	-250 000	0	0
Netto	250 000	-250 000	0	0

- Heinäveden kirkon ulkomaalaus, ikkunoiden ja ovien kunnostus, kustannusarvio 900 000 €, investointi-avustus 20 %. Suunnittelu v. 2023.

Tulot	10 000		0	10 000,00
Menot	50 000		16 873,30	33 126,70
Netto	40 000		16 873,30	23 126,70

- Kiinteistökartoitus, kustannusarvio 30 000 €, toteutuma kirjattu käyttötalousosaan

Tulot	0		0	0
Menot	30 000		0	30 000,00
Netto	30 000		0	30 000,00

YHTEENSÄ

Tulot	10 000	0	0	10 000,00
Menot	400 000	-320 000	16 873,30	63 126,70
Netto	390 000	-320 000	16 873,30	53 126,70

2.1.4. Rahoitusosan toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	TA muutokset	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	-207 022,12	-13 590,00	-127 000,00	-70 720,54	-69 869,46	50
Vuosikate	-207 022,12	-13 590,00	-127 000,00	-52 437,71	-88 152,29	37
Tulorahoituksen korjauserät				-18 282,83	18 282,83	0
Investoinnit	57 215,16		40 000,00	-8 126,70	48 126,70	-20
Investointimenot	57 215,16		50 000,00	16 873,30	33 126,70	34
Pysyvien vastaavien myyntitulot				-25 000,00	25 000,00	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin			-10 000,00		-10 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-149 806,96	-13 590,00	-87 000,00	-78 847,24	-21 742,76	78
Lainakannan muutokset	11 666,68			11 666,68	-11 666,68	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11 666,68			11 666,68	-11 666,68	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	91 193,69			-45 116,02	45 116,02	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	73 360,71			-75 635,76	75 635,76	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-8 849,89			-327,78	327,78	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	26 682,87			30 847,52	-30 847,52	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	102 860,37			-33 449,34	33 449,34	0
Rahavarojen muutos	-46 946,59	-13 590,00	-87 000,00	-112 296,58	11 706,58	112
Rahavarojen muutos (tase)	-46 946,59			-112 296,58	112 296,58	0

2.1.5. Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta**KÄYTTÖTALOUSOSA**

1 YLEISHALLINTO	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintakate (ulkoinen)	84 140		68 761,92	15 378,08

2 SEURAKUNTATYÖ	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintakate (ulkoinen)	1 244 270		1 242 604,85	1 665,15

4 HAUTAUSTOIMI	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintakate (ulkoinen)	309 650		340 524,99	-30 874,99

5 KIINTEISTÖTOIMI	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toimintakate (ulkoinen)	508 680	103 000	763 995,49	-152 315,49

Pääluokkien nettomenojen ylitykset TA:n käyttötalousoosassa (ulkoiset erät)**4 Hautausustoimi, nettomenojen ylitys 30.875 €**

- Hautausmaakiinteistöt Liperi (1004030100), nettomenojen ylitys 4.886 €
  - * Ylitystä henkilöstökuluissa
- Hautausmaakiinteistöt Viinijärvi (1004030200), nettomenojen alitus 21.658 €
- Hautausmaakiinteistöt Heinävesi (1004030300), nettomenojen ylitys 44.027 €
  - * Alitusta toimintatuotoissa 6.370 €
  - * Ylitystä henkilöstökuluissa 13.041 €
  - * Ylitystä palvelujen ostoissa 25.610 €
    - Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut, Matkakustannukset
- Varsinainen hautausustoimi Liperi (1004040100), nettomenojen alitus 8.246 €
- Varsinainen hautausustoimi Viinijärvi (1004040200), nettomenojen ylitys 3.046 €
  - * Ylitystä henkilöstökuluissa
- Varsinainen hautausustoimi Heinävesi (1004040300), nettomenojen ylitys 8.821 €
  - * Alitusta toimintatuotoissa 2.657 €
  - * Ylitystä palvelujen ostoissa 6.449 €
    - ICT-palvelut, Haudankaivupalvelut

5 Kiinteistötoimi, nettomenojen ylitys 152.315 €

- Kirkko Heinävesi (1005020300), nettomenojen ylitys 54.212 €
  - * Ylitystä palvelujen ostoissa 45.706 €
    - Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut
  - * Ylitystä tarvikeostoissa 8.679 €
    - Rakennus-, korjaus- ja huoltotarvikkeet
- Srk-talo Ylämylly (1005030200), nettomenojen ylitys 7.847 €
  - * Ylitystä henkilöstökuluissa 2.494 €
  - * Ylitystä palvelujen ostoissa 4.836 €
    - Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, Jätehuolto
- Heinäveden srk-koti (1005030300), nettomenojen ylitys 11.229 €
  - * Ylitystä henkilöstökuluissa 4.521 €
  - * Ylitystä palvelujen ostoissa 2.955 €

- Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut
  - * Ylitystä tarvikeostoissa 4.273 €
- Tolvasen rahasto (1005030410), nettotulojen ylitys 19.908 €
  - * Ylitystä metsätalouden tuotoissa
- Kuoringan toimintakeskus (1005050100), nettomenojen ylitys 3.408 €
  - * Ylitystä palvelujen ostoissa
    - Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut
- HerranKukkaro (1005060200), nettomenojen ylitys 5.798 €
  - * Ylitystä henkilöstökuluissa 3.874 €
  - * Ylitystä palvelujen ostoissa 2.682 €
    - Puhtaanapitopalvelut, Matkakustannukset
- Mäkihovi (1005200200), nettomenojen ylitys 15.700 €
  - * Ylitystä muissa toimintakuluissa
    - Myyntitappio
- Mäntyrinne (1005200300), nettotulojen alitus 4.477 €
  - * Alitusta vuokratuotoissa
- Metsätalous (1005310000), nettotulojen alitus 54.116 €
  - * Alitusta metsätalouden tuotoissa
- Muu kiinteistötoimi (1005400000), nettomenojen ylitys 9.469 €
  - * Ylitystä maksettavissa veroissa

TULOSLASKELMAOSA

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kirkollisverotulo	-2 422 000	-230 000	-2 686 384,74	34 384,74
Valtionrahoitus	-305 000		-306 435,00	1 435,00
Verotuskulut	39 000		37 670,61	1 329,39
Keskusrahastomaksu	97 500		97 020,00	480,00
Eläkerahastomaksu	120 000		122 406,00	-2 406,00

INVESTOINTIOSA

	TA 2023	TA muutokset	Toteutuma	Ylitys/alitus
Netto	390 000	-320 000	16 873,30	53 126,70

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot	-357 098,21	-510 137,15
Korvaukset	-117 314,20	-117 705,68
Myyntituotot	-18 281,16	-10 896,95
Maksutuotot	-74 004,72	-68 499,64
Vuokratuotot	-35 547,15	-39 272,16
Metsätalouden tuotot	-87 788,92	-187 494,70
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-17 345,36	-76 322,85
Tuet ja avustukset	-6 473,95	-8 992,69
Muut toimintatuotot	-342,75	-952,48
Toimintakulut	3 066 560,42	2 740 942,93
Henkilöstökulut	1 672 257,93	1 563 006,17
Palkat ja palkkiot	1 368 192,88	1 281 630,41
Henkilösivukulut	319 827,69	293 652,48
Henkilökulujen oikaisuerät	-15 762,64	-12 276,72
Palvelujen ostot	821 382,76	666 554,45
Vuokratulut	61 164,69	66 041,20
Aineet ja tarvikkeet	370 568,07	360 841,16
Ostot tilikauden aikana	370 568,07	360 841,16
Annetut avustukset	49 199,53	41 494,33
Muut toimintakulut	91 987,44	43 005,62
TOIMINTAKATE	2 709 462,21	2 230 805,78
Kirkollisverotulot	-2 686 384,74	-2 417 011,17
Valtionrahoitus	-306 435,00	-300 612,00
Verotuskulut	37 670,61	37 814,45
Kirkon rahastomaksut	219 426,00	214 383,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-26 176,79	27 597,82
Korkotuotot	-13 751,69	-397,38
Muut rahoitustuotot	-8 843,87	-12 447,28
Arvonalentumiset sijoituksista	1 900,00	27 310,84
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	-7 254,45	0,00
Korkokulut	1 761,22	305,79
Muut rahoituskulut	12,00	12 825,85
VUOSIKATE	-52 437,71	-207 022,12
Poistot ja arvonalentumiset	173 890,15	279 359,61
Suunnitelman mukaiset poistot	173 890,15	279 359,61
Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	-89 316,99	-88 150,21
Kulut	85 986,49	88 795,24
Siirrot rahastosta/rahastoon	3 330,50	-645,03
TILIKAUDEN TULOS	121 452,44	72 337,49

Poistoerojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 776,01	-1 776,01
Tilikauden ylijäämä (-) / alijäämä (+)	119 676,43	70 561,48

3.2. RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Tulorahoitus	-70 720,54	-207 022,12
Vuosikate	-52 437,71	-207 022,12
Tulorahoituksen korjauserät	-18 282,83	0,00
Investoinnit	-8 126,70	57 215,16
Investointimenot	16 873,30	57 215,16
Pysyvien vastaavien myyntitulot	-25 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-78 847,24	-149 806,96
Lainakannan muutokset	11 666,68	11 666,68
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11 666,68	11 666,68
Muut maksuvalmiuden muutokset	-45 116,02	91 193,69
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-75 635,76	73 360,71
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-327,78	-8 849,89
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	30 847,52	26 682,87
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-33 449,34	102 860,37
Rahavarojen muutos	-112 296,58	-46 946,59

3.3. TASE

TASE	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 871 724,90	3 072 024,58
Aineettomat hyödykkeet	4 660,00	4 660,00
Hautaus-toimen aineettomat hyödykkeet	4 660,00	4 660,00
Aineelliset hyödykkeet	2 773 796,19	2 930 813,04
Maa- ja vesialueet	756 848,01	756 848,01
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	245 215,68	285 611,13
Rakennukset	1 664 215,16	1 790 138,63
Kiinteät rakenteet ja laitteet	67 135,03	74 706,26
Muut aineelliset hyödykkeet	891,41	891,41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	39 490,90	22 617,60
Sijoitukset	93 268,71	136 551,54
Osakkeet ja osuudet	93 268,71	136 551,54
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	364 533,96	416 277,56
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	246 886,12	300 573,82
Muut toimeksiantojen varat	117 647,84	115 703,74

VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 727 720,64	1 615 751,84
Saamiset	46 436,20	46 763,98
Lyhytaikaiset saamiset	46 436,20	46 763,98
Myyntisaamiset	12 179,50	17 317,24
Muut saamiset	95,00	6 851,97
Siirtosaamiset	34 161,70	22 594,77
Rahoitusarvopaperit	1 259 955,13	954 453,88
Osakkeet ja osuudet	1 061 855,13	954 453,88
Muut arvopaperit	198 100,00	
Rahat ja pankkisaamiset	421 329,31	614 533,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 963 979,50	5 104 053,98
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-4 093 541,30	-4 213 217,73
Peruspääoma	-1 911 505,32	-1 911 505,32
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 301 712,41	-2 372 273,89
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	119 676,43	70 561,48
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-19 536,05	-21 312,06
Poistoero	-19 536,05	-21 312,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-380 465,30	-356 573,14
Lahjoitusrahastojen pääomat	-266 483,67	-244 576,41
Muut toimeksiantojen pääomat	-113 981,63	-111 996,73
VIERAS PÄÄOMA	-470 436,85	-512 951,05
Pitkäaikainen vieras pääoma	-23 332,98	-34 999,66
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-23 332,98	-34 999,66
Lyhytaikainen vieras pääoma	-447 103,87	-477 951,39
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-11 666,68	-11 666,68
Ostovelat	-92 586,59	-120 273,36
Muut velat	-67 152,42	-63 234,58
Siirtovelat	-275 698,18	-282 776,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-4 963 979,50	-5 104 053,98

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Seuraavat sijoitukset ovat taseessa markkina-arvon 31.12.2023 mukaan: SEB Mixed Fund 30 D ja Op Säästöobligatio Korkoputki. Muut sijoitukset ovat taseessa hankinta-arvon mukaan.

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Verotulot on kirjattu maksu-
rusteisesti niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

4.2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

Taloushallinto	2	Kirkkoherranvirasto	1
Yleinen seurakuntatyö	5	Musiikkitoiminta	3
Päiväkerhotyö	4	Varhaisnuorisotyö	1
Nuorisotyö	1	Diakoniatyö	4
Varsinainen hautaus toimi, Liperi	2	Varsinainen hautaus toimi, Viinijärvi	1
Varsinainen hautaus toimi, Heinävesi	1	Viinijärven kirkko-seurakuntatalo	1
Ylämyllyn seurakuntatalo	1	Kuoringan leirikeskus	1
HerranKukkaro	1		

Henkilöstökulut

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Rahapalkat	1.269.353,69 €	1.281.630,41 €
Eläkekulut	256.599,38 €	256.599,38 €
Muut henkilösivukulut	37.053,10 €	37.053,10 €
Saadut henkilöstökorvaukset	-9.847,41 €	-12.276,72 €
Muut henkilöstökulujen oikaisut	-5.915,23 €	
Yhteensä	1.672.257,93 €	1.563.006,17 €
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	72.453,63 €	54.970,60 €
Koulutuspalvelut henkilöstölle	11.658,32 €	9.623,98 €
Työterveyshuolto	16.245,59 €	11.761,39 €
Yhteensä	100.357,54 €	76.355,97 €

Vakuutukset

LähiTapiola: Lakisääteiset työntekijäin ryhmähenkivakuutus ja tapaturmavakuutus, kiinteistö- ja irtaimistovakuutukset, liikennevakuutukset, metsävakuutukset, toiminnan vastuuvakuutus, talkoovakuutus
 Työttömyysvakuutusrahasto: Lakisääteinen työttömyysvakuutus
 Pohjola: Seurakunnan tapaturmavakuutus (vapaaehtoistoimijat)

Pysyvien vastaavien myyntitappiot

Myyntitappioksi on kirjattu Heinäveden Knuutilantiellä sijaitsevan asuinhuoneiston tasearvon ja myyntihinnan erotus.

4.3. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvien vastaavien muutokset

Sivulla 74 on selvitys pysyvien vastaavien muutoksista 1.1.–31.12.2023.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua ja kirkkovaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioitun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioitujen poistoajajien ja niitä vastaavien vuotuisien poistojen ovat:

Aineettomat hyödykkeet	4 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	20–70 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12–20 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	4–12 vuotta	Tasapoisto

Aktivointiraja oli 15.000,– €.

Siirtosaamiset

Siirtosaamisiin sisältyy mm. loppuvuoden kolehdit, musiikkityön kuoromatkan matkavarat sekä Heinäveden kirkon vesivahingon vakuutuskorvauksia.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Siirtosaamiset	34.161,70 €	22.594,77 €

Rahoitusarvopaperit

	Hankintahinta	Arvo 31.12.2023	Erotus
Osakkeet	1.878,64 €	2.942,50 €	1.063,86 €
Korkorahastot	350.000,00 €	395.464,00 €	45.464,00 €
Yhdistelmärahastot	743.723,40 €	782.064,25 €	38.340,85 €
Joukkovelkakirjalainat	200.000,00 €	198.100,00 €	-1.900,00 €
Yhteensä	1.295.602,04 €	1.378.570,75 €	82.968,71 €

Pysyvien vastaavien muutokset 1.1.–31.12.2023

	Arvo		Vuoden					Arvo	
	31.12.2022	Lisäys	Siirtokirjaus	Myynti	Poisto/myynti	Invest.tuki	Arvonkor.	poistot	31.12.2023
Hautausmaiden aineettomat hyödykkeet	4 660,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 660,00
Maa- ja vesialueet	756 848,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	756 848,01
Hautausmaiden aineelliset hyödykkeet	285 611,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-40 395,45	245 215,68
Rakennukset	1 790 138,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-125 923,47	1 664 215,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	74 706,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-7 571,23	67 135,03
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	891,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	891,41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	22 617,60	16 873,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	39 490,90
Sijoitukset	136 551,54	0,00	0,00	-43 282,83	0,00	0,00	0,00	0,00	93 268,71
Yhteensä	3 072 024,58	16 873,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-279 359,61	2 871 724,90

4.4. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

<u>Oma pääoma</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Peruspääoma 1.1.	1.911.505,32 €	948.816,47 €
Muutokset tilikaudella		962.688,85 €
Peruspääoma 31.12.	1.911.505,32 €	1.911.505,32 €
Muu oma pääoma 1.1.	0,00 €	0,00 €
Muutokset tilikaudella	0,00 €	0,00 €
Muu oma pääoma 31.12.	0,00 €	0,00 €
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2.372.273,89 €	2.095.499,99 €
Muutokset tilikaudella	70.561,48 €	276.773,90 €
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2.301.712,41 €	2.372.273,89 €
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-119.676,43 €	-70.561,48 €
Oma pääoma yhteensä	4.093.541,30 €	4.213.217,73 €

Siirtovelat

Lyhytaikaisen vieraan pääoman siirtovelkoihin sisältyy lomapalkkavelka ja muina siirtovelkoina mm. vuoden 2023 kolehteja ja keräysvaroja, lainan lyhennys, sähkölaskuja, lahjoitus diakoniatyölle, Heinäveden srk-talon pianon hankinta sekä entisen kirkkomusiikkiyhdistyksen varat.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Lomapalkkajaksotus	231.269,23 €	248.964,99 €
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	44.428,95 €	33.811,78 €

4.5. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.5.1. Eläkevastuuvajaus

Kirkon eläkevastuuvajaus 31.12.2023 oli 3 663 787 218 €. Kirkon palkkasumma v. 2023 oli 536 300 000 €. Näin ollen Liperin seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä eläkevastuuvajauksesta on n. 9,39 milj. €.

4.5.2. Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

It-laitteiden leasing-vastuu 31.12.2023 oli 29.409,25 €.

4.6. HAUTAINHOITORAHASTOJEN TILINPÄÄTÖKSET

4.6.1. Hautainhoitorahastojen toimintakertomus

Liperin hautainhoitorahasto ja Heinäveden hautainhoitorahasto ovat omia taseyksiköitä. Omina taseyksiköinä hoidettujen rahastojen taseiden loppusummat yhdistetään seurakunnan taseen ryhmiin Toimeksiantojen varat ja Toimeksiantojen pääomat. Rahastojen tuotot ja kulut on merkitty informatiivisina tietoina seurakunnan tuloslaskelmaan.

Hautainhoitorahastojen tulot muodostuvat hoitosopimusten maksutuotoista ja korkotuloista.

Palvelujen ostoihin sisältyy hautojen hoitohenkilöstön palkkamenot sivukuluineen. Palveluissa ovat mukana myös hautaohjelman ja tietoliikennekulujen osuudet, hallintokulut sekä osuus seurakunnan koneiden ja laitteiden käyttökuluista. Tarvikkeiden ostoihin sisältyy kukat ja muut hautojen hoitoon liittyvät puutarhatarvikkeet ja -aineet.

Liperin, Viinijärven ja Heinäveden hautausmailla työskenteli kevään, kesän ja syksyn aikana n. 15 kausityöntekijää eripituisissa työsuhteissa. Osa työntekijöistä työskenteli ns. kukkien hoitajina, osa keskittyi hautojen nurmi- ja yleisten alueiden hoitotyöhön. Myös vakituiset seurakuntamestarit ja ns. kesäseurakuntamestari osallistuivat osittain hautojen hoitotyöhön.

Hautainhoitorahastoilla oli vuonna 2022 yhteensä 1 008 hoitosopimusta, joista yhden kesän hoitosopimuksia 327 kpl ja pitempiaikaisia hoitosopimuksia 681 kpl. Pitempiaikaisista hoitosopimuksista valtaosa on 5 vuoden hoitosopimuksia.

4.6.2. Hautainhoitorahastojen talousarviovertailut

HHR Liperi	TP 2022	TA 2023	TA muutokset	Toteuma 2023	Yli-ali
Toimintatuotot	-55 231,70	-50 000,00		-57 863,48	7 863,48
Maksutuotot	-55 231,70	-50 000,00		-57 863,48	7 863,48
Toimintakulut	53 439,78	51 600,00		54 589,17	-2 989,17
Palvelujen ostot	42 268,62	42 350,00		42 170,44	179,56
Aineet ja tarvikkeet	11 171,16	9 250,00		12 418,73	-3 168,73
Ostot tilikauden aikana	11 171,16	9 250,00		12 418,73	-3 168,73
TOIMINTAKATE	-1 791,92	1 600,00		-3 274,31	4 874,31
Rahoitustuotot- ja kulut		-500,00			-500,00
Korkotuotot		-500,00			-500,00
VUOSIKATE	-1 791,92	1 100,00		-3 274,31	4 374,31
TILIKAUDEN TULOS	-1 791,92	1 100,00		-3 274,31	4 374,31
Tilikauden ylijäämä (alljäämä)	-1 791,92	1 100,00		-3 274,31	4 374,31

HHR Heinävesi	TP 2022	TA 2023	TA muutokset	Toteuma 2023	Yli-ali
Toimintatuotot	-32 918,51	-38 000,00		-30 863,26	-7 136,74
Maksutuotot	-32 918,51	-38 000,00		-30 863,26	-7 136,74
Toimintakulut	35 355,46	38 000,00		31 397,32	6 602,68
Palvelujen ostot	30 170,03	32 000,00		26 114,02	5 885,98

Aineet ja tarvikkeet	5 185,43	6 000,00	5 283,30	716,70
Ostot tilikauden aikana	5 185,43	6 000,00	5 283,30	716,70
TOIMINTAKATE	2 436,95	0,00	534,06	-534,06
Rahoitustuotot- ja kulut	-90,51		-590,25	590,25
Korkotuotot	-90,51		-590,25	590,25
VUOSIKATE	2 346,44	0,00	-56,19	56,19
TILIKAUDEN TULOS	2 346,44	0,00	-56,19	56,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 346,44	0,00	-56,19	56,19

4.6.3. Hautainhoitorahastojen tilinpäätöslaskelmat

HHR:n tuloslaskelmat

Tuloslaskelma HHR Liperi	2023	2022
Toimintatuotot	-57 863,48	-55 231,70
Maksutuotot	-57 863,48	-55 231,70
Toimintakulut	54 589,17	53 439,78
Palvelujen ostot	42 170,44	42 268,62
Aineet ja tarvikkeet	12 418,73	11 171,16
Ostot tilikauden aikana	12 418,73	11 171,16
TOIMINTAKATE	-3 274,31	-1 791,92
VUOSIKATE	-3 274,31	-1 791,92
TILIKAUDEN TULOS	-3 274,31	-1 791,92
Tilikauden ylijäämä (-) / alijäämä (+)	-3 274,31	-1 791,92

Tuloslaskelma HHR Heinävesi	2023	2022
Toimintatuotot	-30 863,26	-32 918,51
Maksutuotot	-30 863,26	-32 918,51
Toimintakulut	31 397,32	35 355,46
Palvelujen ostot	26 114,02	30 170,03
Aineet ja tarvikkeet	5 283,30	5 185,43
Ostot tilikauden aikana	5 283,30	5 185,43
TOIMINTAKATE	534,06	2 436,95
Rahoitustuotot ja -kulut	-590,25	-90,51
Korkotuotot	-590,25	-90,51
VUOSIKATE	-56,19	2 346,44
TILIKAUDEN TULOS	-56,19	2 346,44
Tilikauden ylijäämä (-) / alijäämä (+)	-56,19	2 346,44

HHR:n rahoituslaskelmat

Rahoituslaskelma HHR Liperi	2023	2022
Tulorahoitus	-3 274,31	-1 791,92
Vuosikate	-3 274,31	-1 791,92
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-3 274,31	-1 791,92
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 207,63	-12 800,30
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 840,45	-10 970,50
Lyhytaikaisten saamisten muutos	400,00	0,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	232,82	-1 829,80
Raholtustoiminnan nettorahavirta	-5 207,63	-12 800,30
Rahavarojen muutos	-8 481,94	-14 592,22

Rahoituslaskelma HHR Heinävesi	2023	2022
Tulorahoitus	-56,19	2 346,44
Vuosikate	-56,19	2 346,44
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-56,19	2 346,44
Muut maksuvalmiuden muutokset	6 953,23	1 918,51
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	6 953,23	1 918,51
Raholtustoiminnan nettorahavirta	6 953,23	1 918,51
Rahavarojen muutos	6 897,04	4 264,95

HHR:n taseet

Tase HHR Liperi	2023	2022
VASTAAVAA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	18 138,08	18 138,08
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	18 138,08	18 138,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	61 149,65	52 267,71
Saamiset	400,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	400,00	0,00
Muut saamiset	400,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	60 749,65	52 267,71
VASTAAVAA YHTEENSÄ	79 287,73	70 405,79
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	126 303,45	129 577,76
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	129 577,76	131 369,68
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 274,31	-1 791,92
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-178 776,70	-172 936,25
Lahjoitusrahastojen pääomat	-23 604,36	-19 826,55
Muut toimeksiantojen pääomat	-155 172,34	-153 109,70
VIERAS PÄÄOMA	-26 814,48	-27 047,30

Lyhytaikainen vieras pääoma	-26 814,48	-27 047,30
Siirtovelat	-1 226,00	-1 686,00
Saadut ennakot	-25 588,48	-25 361,30
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-79 287,73	-70 405,79

Tase HHR Heinävesi	2023	2022
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	34 693,90	41 590,94
Rahat ja pankkisaamiset	34 693,90	41 590,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 693,90	41 590,94
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	53 703,95	53 760,14
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	53 760,14	51 413,70
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-56,19	2 346,44
VIERAS PÄÄOMA	-88 397,85	-95 351,08
Pitkäaikainen vieras pääoma	-70 976,05	-72 155,15
Saadut ennakot	-70 976,05	-72 155,15
Lyhytaikainen vieras pääoma	-17 421,80	-23 195,93
Muut velat	-495,00	-6 356,97
Saadut ennakot	-16 926,80	-16 838,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-34 693,90	-41 590,94

4.6.4. Hautainhoitorahastojen sopimusvastuu sekä siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Kun tilivuoden aikana hautainhoitosopimuksiin kohdistuneet menot jaetaan sopimushautojen lukumäärällä, saadaan yhden hoidetun haudan menot keskimäärin vuoden aikana. Hautainhoitovastuu saadaan kertomalla yhden hoidetun haudan menot jäljellä olevien hoitosopimushautojen ja -vuosien lukumäärällä. Laskelma hautainhoitorahaston yli- tai alikatteisuudesta saadaan siten, että hoitovastuun suuruutta verrataan hautainhoitorahaston varoihin.

	<u>Liperi</u>	<u>Heinävesi</u>
Hautainhoitovastuu 31.12.2023	64.393,70 €	45.313,60 €
Hautainhoitovarot	60.749,65 €	34.693,90 €
Alikatteisuus	3.644,05 €	10.619,70 €

Alikatteisuuden vuoksi haudanhoitomaksuja tulee korottaa tai vaihtoehtoisesti hoitotasoa laskea.

4.6.5. Hautainhoitorahastojen tase-erittelyt

Liperi: Lyhytaikaisen vieraan pääoman erään Saadut ennakot sisältyy 5 vuoden haudanhoitosopimusten vuoden 2024 osuudet 25.588,48 €. Siirtovelkoina on ennakkoon maksetut haudanhoitot 1.226,00 €.

Heinävesi: Lyhytaikaisen vieraan pääoman erään Saadut ennakot sisältyy 5 vuoden haudanhoitosopimusten vuoden 2024 osuudet 16.926,80 €. Muut lyhytaikaiset velat sisältää Kolarin testamentin perusteella määrättyvän haudanhoitot.

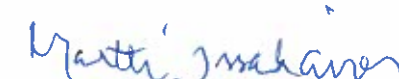

5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Heinävedellä 26.3.2024

_____

_____
Maija Silven

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____
_____
_____

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Liperissä   /   2024

_____

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYS- TAVOISTA

- Pääkirjan sähköinen arkistointi Kipassa
- Päiväkirjan sähköinen arkistointi Kipassa
- Ostoreskontran reskontralistan sähköinen arkistointi Kipassa
- Myyntireskontran reskontralistan sähköinen arkistointi Kipassa
- Palkkakirjanpidon sähköinen arkistointi Kipassa
- Liitetiedot ja niiden erittelyt seurakunnassa
- Tilinpäätöskirja tilikaudelta sidottuna kirjana seurakunnassa

LUETTELO TOSITTEIDEN LAJEISTA

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitotosite	01
AM	KOM myynnit	01
AZ	Purku KOM:iin	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote, vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliihtym	01
AF	Poistokirjaukset	03
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DR	Asiakkaat - lasku	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut osto- resk.	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro
00	90000000	90000446
01	1000000	1001247
14	14000000	14000448
15	15000000	15001928
18	18000000	18000010
19	19000000	19002028
03	3000000	3000023